

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

PM
2025-08-21

Ärendenummer
NV-02328-19

Sammanställning av inkomna yttranden angående förslaget att bilda en nationalpark på norra Gotland

Naturvårdsverket har i samarbete med Havs- och vattenmyndigheten, Länsstyrelsen i Gotlands län och Region Gotland tagit fram ett förslag till ny nationalpark på norra Gotland. Förslaget remitterades från den 19 mars till den 14 juni 2024.¹

Denna remissammanställning sammanfattar inkomna synpunkter samt hur synpunkterna har tagits omhand i förslaget till nationalpark som lämnats till regeringen respektive i det fortsatta arbetet med nationalparksprojektet, inklusive det förslag till föreskrifter och skötselplan som remitterats mellan den 7 februari och den 15 maj 2025.

Inkomna yttranden

Remissutfallet är övervägande positivt eller neutralt till förslaget. 70 yttranden har inkommit i samband med remissen, varav 22 yttranden från myndigheter, 18 från intresseorganisationer, 17 från rättighetshavare och 13 yttranden från privatpersoner som inte är rättighetshavare. Av de 22 myndigheter som yttrat sig över remissen är sju positiva till förslaget medan en myndighet (Sveriges geologiska undersökning) avstyrker förslaget och 14 avstår från att yttra sig över det emitterade förslaget eller inte har något att erinra mot förslaget. En översikt över inkomna yttranden framgår av tabell 1.

Många av de inkomna yttrandena från såväl myndigheter och organisationer som från privatpersoner innehåller relativt detaljerade synpunkter på olika delar av förslaget. De flesta av dessa synpunkter gäller utformningen av nationalparksentréer och vandringsleder samt den föreslagna nationalparkens föreskrifter, skötselplan och framtida förvaltning. Även om sådana synpunkter inte gällde det remitterade, övergripande, nationalparksförslaget har synpunkterna tagits om hand i arbetet med att förbereda för nationalparksentréer, leder, mm.

¹ Förslag att bilda en nationalpark på norra Gotland. Remiss 2024-03-19. Ärendenummer NV-02823-19. Naturvårdsverket.

Tabell 1. Sammanfattning av inkomna yttranden

	Tillstyrker/ inget att erinra/ inga synpunkter/ avstår från yttrande	Avstyrker	Endast lämnat synpunkter	Totalt
Myndigheter				
Energimyndigheten	x			
Fortifikationsverket	x			
Försvarsmakten	x			
Havs- och vattenmyndigheten	x			
Jordbruksverket	x			
Lantmäteriet	x			
Länsstyrelsen i Gotlands län	x			
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap			x	
Polismyndigheten Gotland	x			
Region Gotland	x			
Riksantikvarieämbetet	x			
Sjöfartsverket			x	
Skogsstyrelsen	x			
SMHI	x			
Statens fastighetsverk	x			
Sveriges geologiska undersökning		x		
Tillväxtverket	x			
Trafikverket			x	
Transportstyrelsen			x ²	
Tullverket	x			
Uppsala universitet	x			
Åklagarmyndigheten	x			
Totalt	17	1	4	22
Intresseorganisationer				
Föreningen Bevara Ojnareskogen			x	
Gotlands Botaniska Förening	x			
Gotlands Förenade Besöksnäring			x	
Gotlands Husbehovsfiskeförening			x	
Gotlands Orienteringsförbund	x			
Gröna arbetsgivare		x		
Jaktkritikerna			x	
Jägareförbundet Gotland	x ³			
Moderaterna Gotland	x			
Naturskyddsföreningen Gotland	x			
Sportfiskarna			x	
Svemin		x		
Svensk Betong		x		
Svenska Botaniska Föreningen	x			
Svenska Turistföreningen	x			
Svenskt friluftsliv	x			
Sveriges kommuner och regioner	x			

² Kan inte tillstyrka i nuläget. Förslaget behöver kompletteras så konsekvenserna för sjöfart framgår.³ Förutsatt att jakten inte blir inskränkt eller negativt påverkad.

Wisborgs jakt- och viltvårdsförening			x	
Totalt	9	3	6	18
Rättighetshavare 17 st yttranden	2	3	12	17
Övriga privatpersoner 13 st yttranden	4	1	8	13

Återkommande synpunkter eller andra synpunkter av särskild vikt

I detta avsnitt redovisas några i remissyttrandena återkommande synpunkter samt synpunkter av särskild vikt samt Naturvårdsverkets ställningstagande i respektive fråga.

Nationalparkens namn

Det har varit en utmaning att namnge den föreslagna nationalparken. Naturvårdsverket efterlyste i samband med remissen av nationalparksförslaget synpunkter på förslaget till namn för nationalparken. Nackdelar med det remitterade namnet *Bästeträsk nationalpark* är att sjön Bästeträsk endast utgör en mindre del av den föreslagna nationalparkens areal, att sjön ligger i utkanten av förslaget samt att namnet riskerar att styra nationalparkens besökare till området vid sjön – där det redan idag tidvis är ett högt besöksstryck. Det har kommit in flera synpunkter och förslag i namnfrågan. En del yttranden framför även att Bästeträsk nationalpark är ett bra namn. Lantmäteriet framförde att det föreslagna namnet är lämpligt då det utgår från en välkänd och för platsen karaktäristisk naturlokal, vilket enligt myndigheten gör att namnet fungerar tydligt lokalisering. Lantmäteriet konstaterade också att namnet är formulerat enligt gällande skrivregler och att namnet på sjön används i sin godkända form. Lantmäteriet bedömer därför att det remitterade namnförslaget följer god ortnamnsed.

Några andra namn som framförts i remissyttrandena och vid de offentliga möten som genomförts i samband med remissen är:

- Norra Gotlands nationalpark
- Bäste nationalpark
- Bästeträsk nationalpark (utan genitiv-s)
- Ojnare nationalpark
- Ojnareskogens nationalpark
- Gotlands nationalpark
- Nordrets nationalpark
- Fleringe nationalpark
- Stenkustens nationalpark
- Bunge-Fleringe-Rute nationalpark

Naturvårdsverkets ställningstagande

Naturvårdsverket konstaterar att Lantmäteriet bedömer att namnet *Bästeträsk nationalpark* är lämpligt och formulerat i enlighet med relevanta skrivregler. Naturvårdsverket har gått igenom de inkomna namnförslagen, men bedömer att inget av förslagen på ett bättre sätt representerar föreslagna nationalparken eller

uppfyller god ortsnamnsd⁴. Naturvårdsverket bedömer därför att nationalparken bör heta *Bästeträsk nationalpark*.

Entréer

Synpunkter på hur besökare kommer tas emot till området har inkommit till Naturvårdsverket under såväl remissen som under nationalparksprojektet i övrigt. Flera remissyttranden rör nationalparkens entréer. Merparten av dessa yttranden handlar om området kring Ar inklusive badplatsen Blå lagunen. I flera av yttrandena uttrycks en oro för ökade antal besökare och ökad trafik.

Flera yttranden innehåller förslag till nya platser för entréer, varav en del gäller platser som ligger utanför den föreslagna nationalparken, bland annat de näraliggande besöksmålen Bläse kalkbruksmuseum och Bungemuseet.

Naturvårdsverkets ställningstagande – valet av entréplatser

Många synpunkter som rör entréer har hanterats underhand i arbetet med att tillgängliggöra nationalparken. Synpunkterna har till exempel påverkat utformningen av entréplatser och dragning av leder.

Valet av plats för en nationalparksentré styrs av flera olika faktorer:

- Naturvårdsverket behöver äga marken.
- Det får inte finnas höga natur- eller kulturvärden som riskerar att skadas där en entré etableras.
- Något eller några av nationalparkens prioriterade värden behöver finnas i närheten av entréplatsen.
- Entréplatsen behöver tillsammans med de andra entréplatserna bli en bra helhet.
- Vissa entréplatser bör ligga i anslutning till befintliga busshållplatser.

Naturvårdsverket bedömer att de planerade entréplatserna på ett bra sätt uppfyller dessa faktorer och sammantaget ger bra möjligheter till besök i den föreslagna nationalparken och underlättar för besökare att uppleva områdets natur- och upplevelsevärden.

Naturvårdsverket bedömer att den föreslagna nationalparken inte ska ha en utpekad huvudentré. Vi bedömer att det är mer lämpligt att anlägga flera entréer med likartad servicenivå på olika platser i nationalparken för att fördela service och besökare till fler platser. På detta sätt ges möjlighet att uppleva fler av områdets värden. Att fördela besökare till fler platser bedöms även kunna bidra till att avlasta de idag mest välbesökta delarna av den föreslagna nationalparken.

Naturvårdsverket instämmer i de yttranden som påtalat att det i den föreslagna nationalparkens närområde finns lämpliga platser för att informera om och inspirera till besök i nationalparken, även om de inte är utpekade som entréer till nationalparken. Naturvårdsverket är positivt till samverkan med intresserade aktörer om bland annat möjligheten att informera om nationalparken på sådana platser utanför nationalparken. Naturvårdsverket kan dock endast bekosta anläggningar på mark som ägs av Naturvårdsverket, vilket innebär att vissa av de inkomna förslagen till kompletterande entréplatser inte är möjliga.

⁴ 1 kap. 4 § kulturmiljölagen (1988:950)

Naturvårdsverkets ställningstagande – området vid Ar/Blå lagunen

Området vid Ar inklusive Blå lagunen lockar stora mängder besökare under sommaren. Länsstyrelsen i Gotlands län har under de senaste åren genomfört ett antal åtgärder för att förbättra den tidvis ansträngda situationen i området.

Naturvårdsverket bedömer att åtgärderna har bidragit till en förbättrad situation i området men att ytterligare åtgärder är nödvändiga. Flera av de i nationalparken planerade insatserna som riktar sig till besökare syftar till att förbättra situationen i Ar-området. I stort handlar insatserna om att:

- Förbättra trafiksituationen i Ar-området genom att förtydliga för besökare med bland annat besökarinformation, uppdaterade entréplatser, leder och nya lokala trafikföreskrifter.
- Avlasta Ar-området genom att tillgängliggöra andra delar av den föreslagna nationalparken för besökare.

Naturvårdsverket bedömer att de planerade insatserna sammantaget ger bra förutsättningar för en förbättrad situation i Ar-området.

Besökscentrum

I flera yttranden har det funnits önskemål om ett besökscentrum eller naturum med utökad service i anslutning till nationalparken.

Naturvårdsverkets ställningstagande

Ett naturum är ett besökscentrum till ett naturområde.⁵ Naturums uppdrag är främst att väcka människors intresse för naturen. Naturum ska på ett inspirerande sätt bidra till ökad kunskap om natur, naturvård och människors påverkan på naturen. Ett naturum ska fungera som en port till naturen i allmänhet och ett visst naturområde i synnerhet. Det finns ett statligt naturum i Vamlingbo på södra Gotland. Ett särskilt besökscentrum för en nationalpark kan bidra till besökarens upplevelse av området. De flesta av landets nationalparker saknar ett särskilt besökscentrum. Det har inte ingått i nationalparksprojektet att utreda eventuellt behov av sådant för den föreslagna nationalparken.

Naturvårdsverket delar bedömningen att ett besökscentrum i anslutning till den föreslagna nationalparken kan bidra till besökarnas upplevelse av området och därmed indirekt även bidra till att nationalparken blir en resurs för naturturism och lokal utveckling. Naturvårdsverket saknar för närvarande medel för att etablera, underhålla och driva nya statliga naturum, men ser positivt på om andra aktörer tar initiativ till och utreder förutsättningarna för besökscentrum i området.

Leder

Flera yttranden har gällt leder i den föreslagna nationalparken. Inkomna synpunkter rör även sådant som leders sträckning samt vilken service som bör finnas längs med lederna.

Naturvårdsverket har i arbetet med att iordningsställa den föreslagna nationalparken valt att prioritera att anlägga nya leder i området, då sådana helt saknats innan nationalparksprojektet. Lederna förläggs till stor del på befintliga stigar och körvägar och ska bidra till att förbättra förutsättningarna för besökare att kunna ta del av nationalparkens alla upplevelsevärden samt att knyta ihop de

⁵ Naturum är ett registrerat varumärke som Naturvårdsverket äger rätten till.

olika entréplatserna med varandra. Det föreslås finnas minst en iordningsställd led vid varje nationalparksentré. Vid flera entréer planeras för rundslingor.

Naturvårdsverkets ställningstagande

Synpunkter som rör leder har hanterats underhand i arbetet med att tillgängliggöra nationalparken. Ledsystemet i nationalparken kan över tid anpassas till besökarens efterfrågan av leder och ekonomiska förutsättningar. Det kan till exempel, i likhet med vad som föreslås i flera yttranden över remissen, bli aktuellt att knyta ihop de vandringsleder som nu föreslås med varandra till en längre vandringsled.

Områdets förvaltning

Flera yttranden framför synpunkter kring upplevda brister i förvaltningen av skyddad natur i området eller framför en oro över att det inte skulle finnas tillräckliga medel för att förvalta den föreslagna nationalparken på ett ändamålsenligt sätt. Aspekter som tas upp i samband med dessa yttranden är oro över de senaste årens nedskärningar i förvaltningen av skyddade naturområden samt att skötseln av områdets naturvärden bör prioriteras framför att tillgängliggöra området för besökare.

Naturvårdsverkets ställningstagande

Naturvårdsverket delar bedömningen att det är viktigt skyddad natur förvaltas på ett bra sätt och att nationalparkens förvaltare har en ändamålsenlig finansiering för skötseln av nationalparken. Naturvårdsverket har i myndighetens budgetunderlag för 2026–2028 föreslagit till regeringen att det aktuella anslaget i statens budget⁶ förstärks kraftigt för att bl.a. bevara och restaurera naturvärden samt tillgängliggöra upplevelsevärden i skyddade områden. Även den politiskt tillsatta Miljömålsberedningen har nyligen föreslagit en kraftig höjning av anslaget.⁷ Oavsett anslagets totala storlek prioriterar Naturvårdsverket skötseln av Natura 2000-områden och nationalparker. Vid utformningen av olika anläggningar och anordningar, som till exempel dass och vindskydd har lösningar med låga underhållsbehov valts för att minimera sådana framtida kostnader. Förslaget till skötselplan för nationalparken syftar till att skapa förutsättningar för en kostnadseffektiv målstyrd och adaptiv förvaltning av området.

Jakt

Flera remissyttranden har tagit upp frågan om jakt i den föreslagna nationalparken. Det har både kommit yttranden som menat att det inte bör finnas några inskränkningar av jakt i nationalparken och yttranden som anser att i all jakt bör vara förbjuden. Bland annat har det i yttranden framförts att jakt inte bör begränsas om den inte är ett problem idag och att endast gällande jaktlagstiftning bör begränsa jakten i nationalparken. Det har även framförts att vilda djur ska vara fredade från jakt i nationalparker samt att löshundsjakt inte bör vara tillåten i området.

⁶ Anslaget 1:3 Åtgärder för värdefull natur

⁷ En ökning med 1,5 miljarder kronor per år föreslås under perioden 2026–2030. Se <https://regeringen.se/globalassets/regeringen/dokument/klimat--och-naringslivsdepartementet/ppt/presentationbilder-fran-presstraffen-den-14-februari-2025.pdf>

I remissen föreslogs att jakt endast skulle vara tillåten under tiden 1 oktober – 31 januari. I samband med remissen har synpunkten inkommit att jakt på vår och sensommar är viktig för att kunna förvalta rådjursstammen i området. Det har framförts att en effektiv jakt på rådjur bland annat är viktig utifrån trafiksäkerhet. Av yttranden från jakträttshavare framgår att dessa inte säger sig uppleva konflikter gentemot andra besökare.

Naturvårdsverkets ställningstagande

Nationalparksprojektet har analyserat och bedömt hur jakten påverkar den föreslagna nationalparkens prioriterade natur- och upplevelsevärden samt olika sätt att hantera jaktfrågan. Naturvårdsverket bedömer att den jakt som idag bedrivs i området inte hotar nationalparkens prioriterade naturvärden. Naturvårdsverket bedömer dock att jakt kan påverka besökares upplevelse av nationalparken negativt.

Sverige har en adaptiv jaktlagstiftning med regelbundna översyner av om, när och under vilka villkor viltarter får jagas. På detta sätt ska lagstiftningen säkerställa att jakt inte hotar populationer av de viltarter som jagas. De viltarter som jagas mest i området (rådjur, fälthare och vildkanin) är inte naturligt förekommande på Gotland. Naturvårdsverket bedömer sammantaget att det inte är motiverat av naturvårdsskäl att i området freda dessa viltarter från jakt. Naturvårdsverket bedömer att jakten inte påverkar områdets prioriterade naturvärden negativt och att jakt i huvudsak bör vara tillåten i nationalparken. För att minska jaktens påverkan på nationalparkens upplevelsevärden föreslås jakten begränsas under perioden 16/6–15/8 av hänsyn till nationalparkens besökare. Begränsningen innebär att så kallad allmän jakt inte är tillåten under denna tid, medan viss skyddsjakt är tillåten.

Naturvårdsverket bedömer att jakten bedrivs på ett bra sätt i området idag och har tillförsikt att berörda jägare kommer att fortsätta hantera jakten på ett ansvarsfullt sätt gentemot andra besökare och viltet i området. Naturvårdsverket bedömer att löshundsjakt inte påverkar områdets prioriterade naturvärden negativt och att denna jakt har en sådan begränsad omfattning i området att den inte påverkar på de prioriterade upplevelsevärdena på ett påtagligt sätt.

Remissen av förslag till föreskrifter innehåller den kompletta inriktningen för regleringen av jakt och mer utförliga beskrivningar av motiv till och konsekvenser av förslaget.⁸

Påverkan på kalkbrytning

I yttranden från Sveriges geologiska undersökning (SGU) och de tre branschorganisationerna Gröna arbetsgivare, Svemin och Svensk betong framförs kritik mot nationalparksförslaget. De menar att förutsättningarna för kalkbrytning på angränsande fastigheter till nationalparken skulle försämrast om det bildas en nationalpark. Kritiken tar både upp eventuell ny framtida brytning på angränsande fastigheter som är utpekade som riksintresse för värdefulla ämnen eller material samt den pågående tillståndprocessen för den befintliga Klinthagentakten. Tre av remissyttrandena som lyfte kalkbrytningsfrågan avstyrkte också att delar av den allmänna farleden till SMA Mineral AB:s utskeppningshamn i Strå föreslogs ingå i nationalparksförslaget och att

⁸ Naturvårdsverket 2025. Föreskrifter om Bästeträsks nationalpark. Förslag med konsekvensutredning. Skrivelse. 2025-02-06. Naturvårdsverkets ärendenummer NV-02823-19.

nationalparken därigenom föreslogs ”omsluta” hamnen. Området för farleden är ett utpekad riksintresse för transporter.

Naturvårdsverkets ställningstagande

Med anledning av remissynpunkterna har Naturvårdsverket strukit området som är en del av den riksintresseklassade allmänna farleden till SMA Mineral AB:s hamn från nationalparksförslaget.

Naturvårdsverket bedömer att bildandet av en nationalpark förhindrar kalkbrytning och annan storskalig exploatering i själva nationalparken. Förslaget till nationalpark omfattar inte mark som är utpekad som riksintresse för värdefulla ämnen eller material eller där tillstånd till kalkbrytning har beviljats. Förslaget omfattar inte de områden där Nordkalk AB och SMA Mineral AB tidigare har sökt tillstånd för att starta ny eller utvidgad kalktäktverksamhet. Naturvårdsverket bedömer att befintlig täktverksamhet, med gällande tillstånd, inte påverkas av bildandet av en nationalpark med den nu föreslagna avgränsningen.

Naturvårdsverket bedömer att ett eventuellt framtida tillstånd till kalkbrytning utanför nationalparkens gränser inte hindras av en nationalpark. Eventuell materialutvinning utanför den föreslagna nationalparkens gränser regleras inte genom de nu föreslagna nationalparksföreskrifterna. Täktverksamhet prövas i förekommande fall mot andra bestämmelser enligt miljöbalken, som Natura 2000-reglerna och riksintressebestämmelser. Gynnsam bevarandestatus ska upprätthållas inom berörda Natura 2000-områden, vilket begränsar möjligheten att få tillstånd till täktverksamhet. Detta gäller dock redan idag enligt Natura 2000-regelverket, oavsett om det inrättas en nationalpark eller inte. Naturvårdsverket bedömer därmed att bildandet av den föreslagna nationalparken inte inskränker de områden av riksintresse för värdefulla ämnen eller material som finns utpekade i närområdet. Naturvårdsverket bedömer därför att det inte finns skäl att ändra på nationalparksförslagets geografiska avgränsning på land i anslutning till de områden som är utpekade som riksintresse för värdefulla ämnen eller material.

Med anledning av de inkomna synpunkterna har Naturvårdsverket utvecklat beskrivningen av nationalparksförslagets konsekvenser avseende kalkindustri samt hushållning med mark. Se konsekvensbeskrivningen i skrivelsen med nationalparksförslaget för ytterligare information.⁹

⁹ Naturvårdsverket 2025. Båsteträsk nationalpark. Förslag till ny nationalpark på Gotland. Skrivelse. Ärende NV-02823-19.

Remissinstans	Synpunkter	Naturvårdsverkets ställningstagande
Myndigheter		
Energimyndigheten	Energimyndigheten har inga synpunkter på förslaget.	-
Fortifikationsverket	Fortifikationsverket har inget att erinra under förutsättning att beslut fattas i enlighet med den dialog som förts mellan Förvarsmyndigheterna och Naturvårdsverket.	Nationalparkens avgränsning och föreskrifter har justerats enligt vad som överenskommits i dialog med Fortifikationsverket och Förvarsmakten.
Förvarsmakten (FM)	FM har inget att erinra under förutsättning att beslut fattas i enlighet med den dialog som förts mellan Förvarsmyndigheterna och Naturvårdsverket.	Nationalparkens avgränsning och föreskrifter har justerats enligt vad som överenskommits i dialog med Fortifikationsverket och Förvarsmakten.
Havs- och vattenmyndigheten	Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker förslaget men avstår från att lämna synpunkter.	-
Jordbruksverket (SJV)	SJV har inga synpunkter på förslaget.	-
Lantmäteriet	Lantmäteriet har inget att invända mot namnförslaget. Namnet Bästeträsk nationalpark bedöms vara ett lämpligt namn, eftersom det utgår från en välkänd och för platsen karaktäristisk naturlokal. Det gör att namnet fungerar tydligt lokalisande. Därför är namnet Bästeträsk nationalpark att föredra framför en sammansättning av flera namn på geografiska företeelser i området. Namnet är formulerat enligt gällande skrivregler och namnet på sjön används i sin godkända form. Namnet bedöms därför följa god ortnamnsed.	Naturvårdsverket har övervägt de olika namnförslag som inkommit under remissen och kommit fram till att det lämpligaste namnet är Bästeträsk nationalpark, se avsnittet <i>nationalparkens namn</i> ovan.
Länsstyrelsen i Gotlands län	Länsstyrelsen tillstyrker förslaget och har inget att erinra mot innehållet i remissen. Myndigheten bedömer att nationalparken skapar bra förutsättningar för lokal och regional utveckling, där aktörer ser möjligheter att bedriva verksamhet i och i anslutning till nationalparken. Nationalparken bedöms inte begränsa möjligheten till nödvändig försörjning eller kommunikation för länet. Räddningsaktörers möjligheter till insatser i området samt totalförsvarets militära del är omhändertagna.	-
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	MSB konstaterar att mycket av underlaget till förslaget om nationalpark togs fram före dagens allvarliga säkerhetspolitiska läge, med krig i Europa och Sveriges medlemskap i NATO. I konsekvensbeskrivningen saknas förslagens konsekvenser för totalförsvarets militära del. Konsekvensbeskrivningen behöver kompletteras med redogörelse för vilka konsekvenser en ny nationalpark kan få för det civila försvaret. Även Gotlands strategiska läge för Sveriges totalförsvär, omkringliggande stater och NATO samt den säkerhetspolitiska utvecklingen och totalförsvärsutvecklingen bör beaktas.	Skrivelsen med förslaget till nationalpark har kompletterats med ett avsnitt om förslagens konsekvenser för totalförsvär. Naturvårdsverket bedömer, bl.a. baserat på remissyttranden från Förvarsmakten, Fortifikationsverket och länsstyrelsen, att förslaget inte försämrar förutsättningarna för Sveriges militära eller civila försvär.
Polismyndigheten (Po)	Polismyndigheten har inga synpunkter på förslaget.	-

Region Gotland	Region Gotland tillstyrker förslaget i sin helhet vad gäller namn, geografisk avgränsning, syfte, förvaltningsform mm. Region Gotland har genom en förstudie, undersökt möjligheterna för vad en nationalpark kan innebära för utvecklingen av norra Gotland som besöksmål. Regionstyrelsen har beslutat om kommande insatser kring information och riktade utlysningar av projekt- och företagsstöd för att stärka upplevelser i nationalparken och dess omland, med målgrupp aktörer inom besöksnäring. Nationalparken som besöksanledning kommer att införlivas i den regionala besöksnäringstrategin. Nationalparkens storlek och vidsträckta form gör att det mer eller mindre bedöms krävas en central utgångspunkt, lämpligen ett besökscentrum med naturrum. De önskar därför att förutsättningarna för detta noga utreds. Skötsel och utveckling av nationalparken är ett statligt ansvar och det finns troligen ett samband mellan statens satsningar på infrastruktur för besökare och nationalparkens framgång som motor för den regionala utvecklingen av besöksnäringen. Det är illavarslande att statsbudgeten för närvarande inte prioriterar anslagen till skötsel av skyddad natur. Särskilt som staten planerar för två nya nationalparker. Region Gotland instämmer i att Bästeträsk är en viktig resurs för Gotlands vattenförsörjning. Regionen bedömer att föreskrifterna inte kommer medföra negativa konsekvenser för nuvarande vattenuttag. I framtiden förväntas dricksvattenbehovet öka, vilket kommer att kräva en ny vattendom som ger ökat vattenuttag från sjön. En ny överföringsledning behöver då anläggas genom nationalparken, vilket kommer kräva dispens från nationalparksföreskrifterna. Nationalparken kommer att bidra till skydd för hydrologin i området, vilket i sig är viktigt för råvattentäktens kapacitet och kvalitet. I kommande cykelplan har Region Gotland identifierat sträckan mellan Fårösund och nationalparken som högprioriterad för utbyggnad av cykelbana. Det vore olyckligt om detta kommer att försvåras av nationalparken. Regionen vill att frågan snarast tas upp till diskussion mellan Region Gotland, Naturvårdsverket och Trafikverket.	Se ovan under avsnittet <i>Besökscentrum</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om ett eventuellt besökscentrum i området. Se ovan under <i>Områdets förvaltning</i> för Naturvårdsverkets bedömning i denna fråga. Naturvårdsverket anser att det är mycket positivt att Region Gotland avser att peka ut sträckan mellan Fårösund och nationalparken som högprioriterad för utbyggnad av cykelbana. Naturvårdsverket är positivt till en diskussion mellan Region Gotland, Naturvårdsverket och Trafikverket om förutsättningarna för en sådan cykelbana.
Riksantikvarieämbetet (RAÄ)	RAÄ ställer sig positiv till förslaget, men lyfter att det finns brister i redovisningen av hur de kulturhistoriska värdena ska integreras i skötseln, för att det tydligt ska framgå hur kulturmiljön ska bevaras och utvecklas. Nationalparkens syfte behöver knytas ihop tydligare med mål för förvaltningen och kompletteras med kulturmiljövärden. Naturvårdsverket har presenterat ingående kulturmiljövärden på ett bra och tydligt sätt, även när det gäller upplevelsevärden. Dock kan det kulturpräglade	Naturvårdsverket har tagit med ämbetets synpunkter i arbetet med relevanta delar av förslaget till skötselplan för nationalparken.

	landskapet med lång hävdkontinuitet och det biologiska kulturarvet redovisas tydligare. Det finns oklarheter i begreppsanvändningen i förslaget. Begreppet natur- och kulturvärden bör användas för att inkludera naturvärden, kulturvärden och det biologiska kulturarvet. Genomgående bör benämningen prioriterade värden användas, i vilka även kulturvärden ingår, eller natur-, kultur- och upplevelsevärden. Begreppet upplevelsevärden bör förtydligas så det framgår att den historiska markanvändningen, som resulterat i det biologiska kulturarvet, bör stärkas för att bibehålla ett upplevelsevärde. Det saknas uppgifter om hur många besökare området tål utan negativ påverkan på natur- och kulturvärden, upplevelsevärden och närboende. Byggnadsminnen och registrerade kultur- och fornlämningar bör läggas till under allmänna uppgifter Det saknas en konsekvensanalys för hur kulturmiljövärden berörs.	Naturvårdsverket delar Riksantikvarieämbetets bedömning att det i området finns ett värdefullt kulturpräglad landskap med biologiskt kulturarv och att det är viktigt att bevara denna miljö. Naturvårdsverket bedömer att den föreslagna nationalparken kommer att förbättra förutsättningarna för att bevara och tillgängliggöra kulturvärden i området. Naturvårdsverket bedömer dock att miljöbalkens skrivningar om nationalparker inte medger att nationalparkens syfte kompletteras med bevarandet av kulturmiljövärden. Nationalparkens syfte föreslås dock inbegripa bevarandet av hävdgynnade naturtyper som alvarmarker och därigenom bevarandet av biologiskt kulturarv. Det finns inga byggnadsminnen i den föreslagna nationalparken. Naturvårdsverket bedömer att det är för detaljerad information för ett övergripande nationalparksförslag att lista samtliga i området registrerade kultur- och fornlämningar. Naturvårdsverket har kompletterat konsekvensbeskrivningen med ett avsnitt om förslagets konsekvenser för kulturmiljö.
Sjöfartsverket	Sjöfartsverket uppger att en mindre del av den föreslagna nationalparken berör ett område av riksintresse för kommunikationer (sjöfart) enligt 3 kap 8 § MB. Förslaget berör vattenområden med sjöfart, inklusive allmänna farleder till Fårösund. Sjöfartsverket anser att det är att föredra att farleder inte inkluderas i nationalparken. Men de anser dock att nationalparken med den föreslagna utbredningen kan införas förutsatt att det tydligt framgår i bedömningen och att föreskrifterna inte hindrar införande eller användningen av farlederna enligt 3 kap 8 § MB samt eventuell utveckling av farlederna. Det är av yttersta vikt att nationalparken och dess föreskrifter inte påverkar farleder, etablerade sjötrafikstråk och andra vattenområden med sjötrafik negativt. Inte heller får de begränsa eller inskränka sjöfartens tillgänglighet och framkomlighet eller i övrigt skada sjösäkerheten genom till exempel ankringsförbud intill farleden eller förbudsområden som innebär att fartyg inte kan utföra manövrar som krävs för dess säkerhet. Säkerhetshöjande åtgärder för sjöfarten, till exempel fyrrar, sjömärken och andra sjösäkerhetsanordningar samt eventuell utmärkning av skyddsområdet bör kunna etableras och underhållas. Det är viktigt att möjliggöra förändringar av	Nationalparkens gränser har justerats så att området av riksintresse för kommunikationer inte ingår i förslaget. Förslaget har även i samråd med Sjöfartsverket justerats så att en annan allmän farled inte längre ingår. Förslaget till nationalparksföreskrifter har ett generellt undantag som möjliggör underhåll, flytt eller indragning av sjösäkerhetsanordningar eller sjövägmärken samt etablering av tillfälliga sjösäkerhetsanordningar vid akut händelse utan hinder av föreskrifterna. Nationalparken bedöms inte innebära någon påverkan eller inskränkning på riksintressen för kommunikationer, sjöfart, farleder eller sjöfartssäkerhet i området.

	utmärkning av farleden utifrån utveckling av sjötrafik och ändrade säkerhetskrav. Sjöfartsverket eller förvaltare med tillstånd från Transportstyrelsen behöver få använda vatten- och landområden för att underhålla och etablera sjösäkerhetsanordningar, objekt utpekade som riksintresse för sjöfarten och andra väsentliga objekt för sjöfarten. Även underhåll och etablering av sjövägmärken och kablar behöver kunna göras utan hinder av föreskrifterna. Sjöfartsverket anger i sitt yttrande ett antal punkter som nationalparksföreskrifterna bör medge. Eventuella hastighetsbegränsningar och förbud mot ankring bör beslutas med stöd av sjötrafikförordningen. Det bör framgå av föreskrifterna att räddningstjänst även inkluderar sjöräddning.	Naturvårdsverket kommer att skicka en framställan till länsstyrelsen om att med stöd av sjötrafikförordningen införa förbud mot att i havet inom 100 meter från land framföra motordrivet fartyg i högre hastighet än 5 knop, samt förbud att uppehålla sig eller färdas inom 100 meter från Falholmens strand under tiden 15 mars-15 juli. Räddningstjänst, Polismyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen och Sjöräddningssällskapet och sjukvården planeras vid insatser undantas från relevanta föreskrifter. Sjöräddning ingår i begreppet räddningstjänst.
Skogsstyrelsen	Skogsstyrelsen tillstyrker att områdets ges ett permanent skydd som nationalpark. Områdets skogar har höga natur-, kultur- och sociala värden som väl motiverar bildande av nationalparken. Inom den blivande nationalparken finns två skogliga biotopskyddsområden. I PM från 2019 framtaget av SKS och NV framgår hur befintliga biotopskyddsområden bör hanteras när de kommer att omfattas av annan skyddsform. Skogsstyrelsen förutsätter att samma riktlinjer gäller vid bildande av nationalpark. I första hand bör nationalparken utformas så att syftet med de överlappande biotopskydden täcks in samt att myndigheterna skapar samsyn kring hur syftet ska nås genom förvaltning och naturvårdande skötsel. När beslutet om att bilda nationalparken har vunnit laga kraft bör biotopskydden upphävas. I andra hand bör biotopskyddsområdena undantas från nationalparken. Nationalparken har fler syften än att bevara naturvärden, vilket potentiellt skulle kunna leda till en avvägning mellan olika syften i berörda biotopskyddsområden och därmed ett inte lika strikt skydd för naturvärdena i biotopen. Det är viktigt att medel för skötseln av nationalparken tillhandahålls till förvaltaren.	Den föreslagna nationalparkens syfte, föreskrifter och skötselplan bedöms täcka in de befintliga biotopskyddsområdenas syften i sådan utsträckning att skyddet för de aktuella områdena inte försvagas. Naturvårdsverket delar Skogsstyrelsens bedömning att biotopskyddsområdena lämpligen upphävs när beslutet att bilda nationalparken har vunnit laga kraft. Naturvårdsverket kommer då att skicka en begäran till Skogsstyrelsen att upphäva biotopskyddsområdena. Se ovan under <i>Områdets förvaltning</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om medel för förvaltning av nationalparken.
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI)	SMHI ser positivt på förslaget att bilda nationalparken och att värdefulla marina naturtyper skyddas.	

	Lättare infrastruktur som anläggs nära eller över vattendrag, sjöar och våtmarker bör utformas så att naturliga hydrologiska förhållanden inte påverkas. SHMI har en väderstation i området. Service och underhåll av stationen behöver kunna göras, inklusive att köra bil nära intill stationen. SMHI poängterar att vid planering av samhället bör hänsyn tas till framtida klimat och hänvisar till framtagna klimatscenarier.	Föreskrifterna omfattar ett undantag för SMHI att underhålla befintlig väderstation och i samband med detta framföra motordrivet fordon i terrängen. Vid lokaliseringen och utformningen av anläggningar för nationalparkens besökare har hänsyn tagits till framtida klimat. Ett förändrat klimat kommer sannolikt även påverka naturmiljön i nationalparken. För att hantera förändringar i klimat och andra förutsättningar är det viktigt att nationalparken förvaltas adaptivt.
Statens fastighetsverk (SFV)	SFV förvaltar fastigheten Fleringe Hau 1:39, som ligger strax nordost om det område som föreslås bli nationalpark. Myndigheten har inget att erinra mot förslaget.	-
Sveriges geologiska undersökning (SGU)	SGU avstyrker bildande av nationalparken. Området gränsar till och omger flera riksintressen enligt 3 kap 7 § miljöbalken. Fastigheter ägda av SMA Mineral AB och Nordkalk AB omger nationalparken. Naturskyddet som en nationalpark innebär riskerar att omöjliggöra utvinning av kalksten inom riksintresseområdena Stucks, Rute och Fleringe. Även pågående brytningsverksamhet inom närliggande riksintresseområdet Storugns-Klinthagen riskerar att påtagligt påverkas och en tillståndsansökan för fortsatt täktverksamhet är under behandling hos mark- och miljödomstolen. Den föreslagna nationalparken låser in hamnen i Strå för Stucks kalkstensbrott, vilket kan försvåra transporter och utvinning av värdefulla ämnen eller mineral inom utpekad riksintresseområde. Vattenområdet utanför hamnen kan inte anses vara särskilt värdefullt eller avgörande för nationalparkens bildande eftersom det inte nämns som ett prioriterat naturvärde. Havsbotten utanför hamnen och i farleden intill utgörs av en tidigare hårt trafikerad farled och botten är delvis muddrad. En sammanbindning av nationalparkens västra och östra del över Fårösunds vattenyta saknar relevant syfte och bör undvikas. Naturvårdsverket har försökt förvärva de fastigheter som ägs av kalkbolagen och SGU uppfattar texten i remissförslaget som att Naturvårdsverket bedömer att fortsatt utvinning av kalksten i området inte är förenligt med en nationalpark. Syftet med utpekandet av riksintressena är att kalksten ska kunna utvinnas nu eller i framtiden. Åtgärder som kan påverka nutida eller framtida utvinning av kalksten får anses utgöra påtaglig skada på riksintressena. SGU bedömer att nationalparken inte är förenlig med vare sig riksintresseanspråken för värdefulla ämnen eller mineral i Stucks, Rute eller Fleringe eller pågående eller framtida verksamhet inom riksintresseområdet Storugns-Klinthagen. SGU har även	Se ovan under <i>Påverkan på kalkbrytning</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om möjligheten till kalkbrytning på i närheten av den föreslagna nationalparken. Kust och havsmiljöer är ett prioriterat naturvärde för den föreslagna nationalparken. Nationalparksförslagens gränser har efter remissen justerats så att det inte överlappar med farleden som är utpekad som riksintresse för kommunikationer.

	tidigare påtalat samhällets behov av fortsatt utvinning av kalksten på norra Gotland, eftersom det saknas andra lika lämpliga kalkstensfyndigheter i Sverige.	
Tillväxtverket	Tillväxtverket är riksintressemyndighet med ansvar för riksintresse industriell produktion enligt 3 kap 8 § miljöbalken (områden för basindustrin). Myndigheten genomför en utredning avseende område av riksintresse för industriell produktion kopplat till cementproduktion i Slite. Den föreslagna nationalparken bedöms inte ha någon påverkan på den pågående utredningen eller anspråket oavsett utfall av utredningen. Myndigheten välkomnar utvecklingen av nationalparken utifrån värdet för den regionala utvecklingen. En nationalpark bidrar till hög livskvalitet med goda och attraktiva miljöer av betydelse och potential för hållbar regional utveckling. Det är viktigt att möjliggöra bevarande, vård, användning och utveckling av värdefulla natur- och kulturmiljöer samt att de kan vara tillgängliga för boende, företagare och besökare.	Naturvårdsverket har kompletterat förslagets beskrivning av konsekvenser för regional utveckling med uppgifter från Tillväxtverkets yttrande.
Trafikverket	Angående riksintresset för kommunikationer (sjöfart) enligt 3 kap 8 § MB hänvisar myndigheten till Sjöfartsverkets yttrande. Vid den norra entrén längs väg 148, med hastighetsbegränsning 90 km/tim, föreslås en vandringsled korsa vägen, mitt i en kurva. Enligt Trafikverkets rekommendationer bör inte vandringsleder förläggas på allmänna vägar med hastighetsgräns 80 eller 90 km/tim. Däremot får vandringsleder läggas på allmänna vägar med hastighet högst 70 km/tim om trafikmängden är under 1000 fordon/dygn, sikten är god och vägrenen tillräckligt bred. Om leden ska märkas ut med markeringar i vägområdet måste först Trafikverket tillfrågas. Det saknas vägmärke för korsande vandringsled och kraven för att få märka ut en sådan led är höga. Framöver bör dialog ske kring behov av vägvisning till nationalparken och annan eventuell utmärkning bör ses över. Myndigheten arbetar aktivt med att bidra till och öka den biologiska mångfalden och förutsätter att skötsel av vägar kan fortsätta enligt nuvarande rutiner. Slänter och diken behöver underhållas genom kantskärning och dikning för att dränera vägkroppen. Väg 148 är en del av det funktionellt, prioriterade vägnätet på Gotland för dagliga personresor med bil och kollektivtrafik samt godstransporter. Kommande föreskrifter för nationalparken förutsätts inte innebära några begränsningar för trafiken på väg 148. Som en negativ påverkansfaktor nämns exploatering såsom anläggande av vägar. Framtida vägåtgärder, till exempel anläggande av gång- och cykelvägar eller busshållplatser, bör inte omöjliggöras inom nationalparken.	Nationalparksprojektet har fört dialog med Trafikverket om alternativa lösningar för att åstadkomma mer säkra övergångar. Naturvårdsverket bedömer att det inte helt går att undvika att leden mellan Fårösund och entrén Mölnernyr korsar väg 148 på två ställen. Ledens sträckning har justerats så att den nu korsar väg 148 på en sträcka med god sikt. Inför invigningen av nationalparken kommer vägvisare till nationalparken att sättas ut i dialog med Trafikverket. Naturvårdsverket har föreslagit ett generellt undantag från föreskrifterna som möjliggör för rättighetshavare att underhålla befintliga vägar. Föreskrifterna för nationalparken bedöms inte medföra någon inskränkning eller begränsning av trafik eller underhåll av väg 148. Vid eventuell framtida anläggande/utbyggnad av gång- och cykelvägar eller busshållplatser krävs sannolikt en dispens från nationalparksföreskrifterna och Natura 2000-tillstånd.

		Natura 2000-tillstånd krävs redan idag och i de befintliga naturreservaten behövs dispens från reservatsföreskrifterna.
Transportstyrelsen	Transportstyrelsens yttrande utgår från sjötrafiksynpunkt. I dagsläget tillstyrker myndigheten inte förslaget. Nationalparksförslaget behöver kompletteras med konsekvensbeskrivning för sjöfart samt information om fartygstrafik får passera i farleden och om underhåll och etablering av sjösäkerhetsanordningar får göras. Begreppet båttrafik i förslaget bör bytas ut mot fartygstrafik, för att omfatta alla farkoster som används eller kan användas till transport på vatten, enligt 1 § sjötrafikförordningen.	Konsekvensutredningen har kompletterats i enlighet med yttrandet. Naturvårdsverket har valt att använda begreppet motordriven farkost i förslaget till föreskrifter för nationalparken. Förslaget till sjöfartsföreskrifter föreslås gälla <i>fartyg</i> medan vi i mer övergripande texter om nationalparksförslaget valt de mer allmänt vedertagna begreppen båt och båttrafik.
Tullverket	Tullverket har inga synpunkter på förslaget.	
Uppsala universitet	Universitetet är positivt till förslaget och ser stora möjligheter att bidra med forskning, utbildning och utåtriktade aktiviteter. Universitetet anser att Bästeträsk är lämpligt namn på nationalparken. Det är positivt att inkludera hävd i flera prioriterade naturvärden och att människans betydelse för landskapet och biologiska mångfalden betonas. Förvaltaren kommer troligen behöva extra resurser för att klara av att bibehålla och återuppta hävd. Risk för störande ljus bör läggas till som negativ påverkansfaktor. Det är bra att aktiviteter som idag bedrivs i området tillåts även framöver.	Se ovan under <i>Nationalparkens namn</i> för Naturvårdsverkets ställningstagande i denna fråga. Universitetets synpunkter har hanterats i framtagandet av förslag till föreskrifter och skötselplan, i arbetet med istandsättning och i framställan till regeringen om att bilda en nationalpark. Bland annat har störande ljus lagts till i listan över negativa påverkansfaktorer.
Åklagarmyndigheten (ÅM)	Åklagarmyndigheten har inga synpunkter på förslaget.	
Intresseorganisationer		
Föreningen Bevara Ojnarens kogen	Namnet bör vara Ojnare nationalpark. Namnet är förankrat lokalt men också rikstäckande genom den kamp som pågick för att bevara naturen här 2005–2018. Nationalparken omfattar ett större område än kring sjön Bästeträsk. Det kan leda till missförstånd för besökare. Ett naturum bör uppföras i nationalparken, till exempel i kvarnhuset i Ar, vilket är strategiskt beläget vid Bästeträsks utlopp. Här finns goda förutsättningar för att informera om områdets värden och historia. Föreslagna entréer längs väg 148 verkar logiska i förhållande till kollektivtrafiken. De tre entréerna vid Ar verkar vara överdimensionerade. Blå lagunen bör vara ett varnande exempel, inget att ta efter. All exploatering bör	Se ovan under <i>Nationalparkens namn</i> för Naturvårdsverkets ställningstagande i denna fråga. Se ovan under <i>Besökscentrum</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågor som rör naturum. Se ovan under avsnittet <i>Entréer</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan som rör entréer i området.

	hållas borta från Ar. Bättre att sätta en gräns för ett mindre antal parkeringsplatser och sedan avvisa besökare när dessa platser är upptagna. Sommartid vore det lämpligt att dra en busslinje som fortsättning på linje 61 från Kappelshamn till Fårösund. Våtmarker som har torrlagts och förstörts genom utdikning inom nationalparken bör återställas. Det finns behov av cykelparkeringar samt cykeluthyrningar och elcyklar med laddstolpar. Det måste finnas tillräckliga ekonomiska och personella resurser för skötsel av området. Om resurserna inte räcker till bör skötsel av naturvärden prioriteras framför tillgängliggörande för besökare.	Region Gotland ansvarar för kollektivtrafikens busslinjer på Gotland. Naturvårdsverket har vidareförmödat denna synpunkt till regionen. Återställning av våtmarker och hydrologi inom den föreslagna nationalparken ingår som viktiga åtgärder i den remitterade skötselplanen för nationalparken. Det kommer vid flera entréer finnas möjlighet att parkera och låsa fast cyklar. Naturvårdsverket bedömer att cykeluthyrning i anslutning till nationalparken kan underlätta för att uppleva nationalparken. Se ovan under <i>Områdets förvaltning</i> för Naturvårdsverkets bedömning i denna fråga.
Gotlands Botaniska Förening	Föreningen tillstyrker förslaget. Naturvårdsverket bör fortsätta förhandla med markägare i området så nationalparken kan utvidgas och bli mer sammanhängande, bland annat med kalkbolagens marker på sikt. Bevarandet förutsätter att rätt skötsel av markerna kan återupptas, till exempel bete och återställande av våtmarker. Viss utglesning av buskar och träd bör ske i kanterna av alvarmarkerna för att återställa denna miljö. Sedan bör bete, helst av nötkreatur, sättas in. På sensommar och höst kan få användas. De invasiva arterna liguster och icke naturliga oxbär bör tas bort helt. Vid igenläggning av diken bör man undersöka var vattnet hade sina tidigare lopp och återställa dessa flödesvägar. Markägare och närboende bör erbjudas möjlighet att utföra skötselåtgärder. Vid eventuella anläggningar är det viktigt att stoppa eller flytta dessa om naturen kan skadas. Inventeringar bör utföras på de platser som ännu inte är väldokumenterade och helst före nationalparkens bildande.	Naturvårdsverket har inga pågående förhandlingar med markägare i området. Om myndigheten i framtiden skulle förvärva mark i anslutning till den föreslagna nationalparken kan Naturvårdsverket komma att föreslå en utvidgning av nationalparken. Synpunkterna har hanterats i framtagandet av förslag till skötselplan för den föreslagna nationalparken. Nationalparkens förvaltare kan teckna skötselavtal för bete med lokala lantbruk. Lokala entreprenörer upphandlas ofta för olika skötselåtgärder. Nationalparksentréer och andra anläggningar kommer i första hand lokaliseras till platser som redan är ianspråktaga och där höga naturvärden inte bedöms påverkas negativt. I arbetet med nationalparksprojektet har flera inventeringar och kunskapssammanställningar utförts för att ge underlag till

	Det bör endast vara tillåtet att plocka marksvampar, växter och bär som inte är rödlistade eller fridlysta. Eldning bör endast tillåtas på iordningsställda platser. Det närliggande militära området kan generera transporter och verksamheter i eller genom nationalparken. Föreskrifter och undantag bör formuleras så att naturvärden inte kan skadas vid militära övningar. Vägen fram till Blå lagunen anlades av misstag över en myr med rik förekomst av en skyddsklassad art, vilket har lett till att arten minskat i antal. Vägen bör om möjligt tas bort och ny infart till Blå lagunen planeras. Ett naturum bör inrättas i anslutning till forskningsstationen vid Ar, gärna med en mindre servering bredvid. Det bör finnas en entré väster om Hau gård och en vandringsled bör utgå härifrån för att visa de unika alvaren västerut. Vid anläggande av vandringsleder är det viktigt att undvika skyddsklassade fåglar och deras häckningsområden. Leder bör inte anläggas över karsthällmarker, eftersom material kan sparkas ner i sprickor och håll.	framtida skötsel och förvaltning. Ytterligare inventeringar kan komma att utföras som en del av framtida uppföljning inom nationalparken. Föreningens synpunkter har hanterats i framtagandet av förslag till föreskrifter och skötselplan. Det föreslås bli tillåtet att plocka bär, svamp och blommor som inte är fridlysta inom nationalparken. Generella förbud mot eldning kommer även i fortsättningen gälla i den föreslagna nationalparken. I förslaget till föreskrifter som remitterats föreslås det av brandskyddsskäl vara förbjudet att under tiden 1 maj-30 september elda utanför anvisade platser annan än i grill på ben eller friluftskök. Ett undantag för totalförsvarets verksamhet samt för motsvarande myndigheter i andra länder eller mellanstatliga organisationer föreslås införas. Vid omfattande militärövningar ska länsstyrelsen informeras i förväg och under tiden 15 mars-15 augusti ska verksamhet i området så långt som möjligt undvikas. Länsstyrelsen har analyserat statusen för det aktuella rikkärret och bedömt att det är svårt att veta hur vägen och andra faktorer påverkar hydrologin. Därför är det svårt att förutsäga effekterna av att ta bort den aktuella vägen. Länsstyrelsen har valt att genomföra andra åtgärder än att flytta vägen för att förbättra rikkärrets bevarandestatus – bl.a. har länsstyrelsen anlagt nya vägtrummor och genomfört rövning av igenväxande vegetation. Se ovan under <i>Besökscentrum</i> för Naturvårdsverkets ställningstaganden i frågor som rör naturum. Naturvårdsverket bedömer att det inför bildandet av nationalparken är tillräckligt att anlägga en entré <i>öster</i> om Hau gård. Området väster om Hau gård är känsligt för påverkan och utpekat som riksintresse för kulturmiljövården.
--	--	--

Gotlands Förenade Besöksnäring	Föreningen framför att nationalparkens namn bör vara Bästeträsk nationalpark, utan s i slutet. Föreningen har lämnat ett antal förslag och synpunkter på utformningen och förvaltningen av den föreslagna nationalparken. Bland annat: - Lokala aktörer bör ges möjlighet att vara delaktiga i förvaltningen. - Skyltning och besökarinformation är viktigt för upplevelsen av nationalparken. - Entréerna bör kallas startpunkter, eftersom ordet entré kan ge felaktiga förväntningar på graden av service och infrastruktur. . - Entrén mot Fårösund bör flyttas till Bungemuseet. Det är en etablerad aktör med året-runt-verksamhet och kan vara ett stöd i besökarinformation och mottagning. - Tre huvudentréer vid Bungemuseet, Kauparve och forskningsstationen i Ar bör få utökad service. En av huvudentréerna kan på sikt utvecklas till ett besöksmål i sig, likt naturum. - En entré vid Bläse närmast kalkbruksmuseet bör fungera som informationshubb med utökad service. - För att attrahera besökare är det viktigt att enkelt kunna ta sig till nationalparken. Lösningar för att ta sig fram med andra trafikslag utöver bil bör ses över. Det är viktigt att kunna ta sig till området med kollektivtrafik. - Det bör vara tillåtet att tälta enstaka nätter och det är en fördel om det finns tydligt markerade lägerplatser. - Det bör finnas ordentliga parkeringsmöjligheter, framför allt vid huvudentréerna. - Cykelburna besökare behöver finnas med i planeringen av nationalparken, till exempel genom att anlägga cykelparkeringar. och göra det möjligt att cykla i delar av parken. - Trafiksituationen kring Blå lagunen är näst intill ohållbar sommartid. en lösning kan vara att enkelrikta in- och utfarten och placera parkeringen kan placeras längre bort från badplatsen. - Man bör se över möjligheten att nå området via båt och kanske koppla ihop nationalparkerna Bästeträsk och Gotska Sandön under ett besök.	Se avsnitten <i>Nationalparkens namn</i>, samt <i>Entréer</i> och <i>Leder</i> för Naturvårdsverkets bedömning i respektive fråga, inklusive trafiksituationen vid Ar och Blå lagunen. Föreningens synpunkter har hanterats i framtagandet av förslag till föreskrifter och skötselplan samt i arbetet med istandsättning av nationalparksentréer och vandringsleder. Nationalparksprojektet har planerat nationalparksentréer och leder så att det ska vara möjligt att besöka området med befintlig kollektivtrafik. Tältning i max två dygn på samma plats kommer att vara tillåten i merparten av nationalparken. Cykling föreslås vara tillåten i hela nationalparken. Vid samtliga entréer planeras det att finnas pollare för att kunna låsa fast sin cykel.
Gotlands Husbehovsfiskeförening	Förbud mot nätfiske och andra begränsningar försvårar för fisket och kommer sannolikt att leda till ett minskat intresse att underhålla fiskelägen, som utgör ett viktigt kulturarv. Föreningen anser att det inte finns någon anledning att ändra reglerna för fritidsfiske inom det aktuella havsområdet. Det lokala fritidsfisket på Gotland har ganska få utövare och utgör inget hot mot fiskpopulationer eller vattenmiljöer.	Fiske i havet föreslås inte begränsas i och med bildandet av en nationalpark. Det kommer att finnas ett undantag för fiskerättshavare från det föreslagna tillträdesförbudet kring Falholmen. Det finns sedan tidigare ett förbud mot att under tiden 1 september till 31 januari fiska i havet inom ett område som sträcker sig ca en km från Aråns utlopp. Detta förbud kommer fortsatt att finnas. Ett komplett förslag till föreskrifter remitterades under våren 2025. Förslaget till föreskrifter innebär inga inskränkningar i

	Tillträde till strandnära fiskeplatser måste kunna ske med båt sjövägen samt med bil på befintliga vägar. Det måste vara möjligt att parkera enstaka bilar bredvid vägen under fiskeutövningen.	möjligheten att köra på befintliga vägar. Förslaget till föreskrifter hindrar inte fiskerättshavares tillträde till vatten. Föreskrifterna föreslås inbegripa ett förbud mot att köra och parkera i terrängen. Detta förbud innebär ingen förändring jämfört med vad som idag gäller i området.
Gotlands Orienteringsförbund	Förbundet ser positivt på förslaget då det anges att pågående användning av området ska fortgå i möjligaste mån. Föreningen anser att det är positivt att nationalparken har fokus på friluftsliv och upplevelseturism. GOF och länsstyrelsen har en aktiv och produktiv dialog i frågan om skyddade arter och naturmiljöer. Dessa riktlinjer kan med fördel innebära en miniminivå av riktlinjer för liknande arrangemang i nationalparken. I dagsläget har förbundet ett undantag för att kunna använda mindre skogsvägar vid utkörning av kontroller och vätska vid arrangemang. Liknande arrangemang vore önskvärt även inom nationalparken. Vid planering av arrangemang tas kontakt med markägaren och det är därför viktigt att det finns en tydlig kontaktperson för nationalparken.	Förslaget till föreskrifter för nationalparken innebär en tillståndsplikt för att genomföra tävlingar och andra arrangemang med mer än 100 deltagare. Tillståndsplikten bedöms nödvändig för att förebygga att stora arrangemang hindrar eller negativt påverkar andra besökares upplevelser. I samband med tillståndsprövningen har länsstyrelsen möjlighet att ställa villkor för att till exempel förhindra slitage på känsliga platser eller störning på djurliv. I samband med ansökan om tillstånd att arrangera tävlingar och andra arrangemang finns möjlighet att söka tillåtelse att använda mindre skogsvägar. Länsstyrelsen i Gotlands län föreslås bli nationalparkens förvaltare. Det är i första hand länsstyrelsen som kommer behöva kontaktas vid arrangemang som kräver särskilda tillstånd eller upplåtelser.
Gröna arbetsgivare	Organisationen avstyrker bildande av nationalparken, eftersom den har en negativ påverkan på mineralresurser som är viktiga för Sveriges försörjning och tillgång på högkvalitativ kalk, som är nödvändig för samhällsviktiga verksamheter. Förslaget saknar en redogörelse för områdets betydelse för Sveriges kalkförsörjning. Att bibehålla och säkerställa inhemsk råvaruförsörjning är särskilt betydelsefullt med hänsyn till omvärldsläget. Detta har gjort att kalkindustrins betydelse som samhällsviktig verksamhet har ökat. Det är viktigt att Sverige bygger uppmotståndskraftiga värdekedjor i händelse av kris och krig. Fungerande vattenreningssystem och kalkning av jordbruksmark är viktiga delar av vårt civila försvar. Det är svårt och kostsamt att ersätta med andra produkter. Kalken kan inte återanvändas och därför måste ny kalk brytas kontinuerligt. Kalkproduktionen på Gotland har börjat ersättas med importerad kalk, vilket ger ökade långväga transporter med ökade utsläpp och ökad miljöpåverkan.	Se ovan under <i>Påverkan på kalkbrytning</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om möjligheten till kalkbrytning på i närheten av den föreslagna nationalparken. Beskrivningen av förslagets konsekvenser för kalkindustrin har utvecklats med anledning av remissutfallet.
Jaktkritikerna	Föreningen anser att all jakt bör förbjudas i nationalparken. Jägare utgör en mycket liten andel av besökarna men tillåts ändå störa och köra bort andra besökare som vill njuta av lugnet och tystnaden. Jakt med lösa hundar bör inte vara tillåtet och är inte förenligt med nationalparkens syfte. Lösa, drivande hundar stör både djur och besökare.	Se ovan under <i>Jakt</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om jakt i den föreslagna nationalparken.

	I IPBES rapport från 2019 presenterades tillståndet för världens biologiska mångfald och ekosystemtjänster. Många arter hotas av utrotning inom en tioårsperiod. Två faktorer som har orsakat detta är överexploatering av mark och vatten samt överutnyttjande av arter genom jakt och fiske. Föreningen ställer sig frågande till att Naturvårdsverkets huvudpolicy om jakt har ändrats. Förut sades att jakt normalt inte är tillåtet i svenska nationalparker.	Naturvårdsverket gör för varje nationalpark en bedömning av förutsättningarna för jakt och behovet av eventuella begränsningar av jakt. Naturvårdsverket har ingen beslutad policy om jakt i nationalparker. Det stämmer att Naturvårdsverkets bedömning i frågan om jakt i nationalparker gradvis har förändrats över tid. Viss jakt är idag tillåten i flera av de nationalparker som har bildats under de senaste 30 åren.
Jägareförbundet Gotland	Organisationen tillstyrker bildandet av nationalparken förutsatt att jakten inte blir inskränkt eller negativt påverkad. Organisationens motsätter sig all inskränkning av jakt. Jakten är en viktig del i förvaltningen och bevarandet av friska och livskraftiga viltstammar, nödvändig för biologisk mångfald och naturvärden. Syftet med nationalparken är att bevara naturvärden och kulturarv, vilka skapats genom generationer av olika sorts brukande, bland annat jakt. Att helt förbjuda eller kraftigt inskränka detta riskerar istället att leda till att värdena försvinner. Man uppnår höga naturvärden och mångfald genom riktade åtgärder, inklusive jakt. Föreskrifter i nationalparken ska reglera det som är nödvändigt för att uppnå syftet utan att vara mer långtgående än vad som krävs. Jakt efter fågel är sällan populationsreglerande. Ett generellt förbud mot fågeljakt bryter mot ansatsen att minimera inskränkningar. Riktad jakt efter predatorer på marken och i luften är ett mycket viktigt instrument för att bevara och gynna biologisk mångfald. Målet att förbättra möjligheterna till friluftsliv och upplevelser avser i praktiken bara kortare perioder under sommaren, men sker på bekostnad av de jägare som faktiskt bor i området.	Se ovan under <i>Jakt</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om jakt i den föreslagna nationalparken.
Moderaterna Gotland	Moderaterna Gotland ser positivt på förslaget att bilda nationalparken. Området tillgängliggörs för fler och skapar förutsättningar för en livskraftig besöksnäring, nya arbetstillfällen samt bidrar till regional utveckling. Namnet på nationalparken bör vara Bäste nationalpark. Försvarsmakten bör involveras i en fördjupad dialog om hur totalförsvaret påverkas av en ny nationalpark i området, utifrån rådande omvärldsläge.	Se ovan under <i>Nationalparkens namn</i> för Naturvårdsverkets ställningstagande i denna fråga. Naturvårdsverket har fört dialog med Försvarsmakten och Fortifikationsverket under projektets gång. Myndigheterna har bland annat kommit överens om den geografiska avgränsningen av nationalparken samt formuleringen av

	Platsen för huvudentrén bör planeras utifrån att näringsverksamhet i form av cykeluthyrning, guidning, förtäring och annat ska kunna bedrivas, i alla fall under delar av året. Entrén vid Ar är belägen nära det känsliga fågelskyddsområdet Falholmen och större anläggningar riskerar att skymma utsikt för boende. En större entré med väl tilltagen parkering och plats för näringsverksamhet bör läggas på annan plats. Inför regeringens och riksdagens behandling av ärendet bör det förtydligas hur möjligheterna att återuppta täktverksamhet i Bunge Stucks kan påverkas. Ny brytning i området bör inte omöjliggöras.	undantag från nationalparksföreskrifter för Försvarsmaktens verksamhet. Se ovan under avsnittet <i>Entréer</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan som rör entréer i området. Förslaget till föreskrifter för nationalparken utgör inget generellt hinder för näringsverksamhet. Naturvårdsverket har valt en småskalig och diskret utformning av anläggningarna vid entréerna så att de innebär en mycket begränsad påverkan på vyerna och naturmiljöerna i området. Se ovan under <i>Påverkan på kalkbrytning</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om möjligheten till kalkbrytning i närheten av den föreslagna nationalparken. Beskrivningen av förslagets konsekvenser för kalkindustrin har utvecklats med anledning av remissutfallet.
Naturskyddsföreningen Gotland	Föreningen tillstyrker förslaget. Nationalparkens namn bör vara Norra Gotlands nationalpark eller Bunge Fleringe Rute nationalpark. Syftet bör kompletteras så att även kulturlandskapet och strandmiljöer lyfts fram. Kalkbolagens mark bör ingå i nationalparken längre fram. Även Trälgeområdet vore värdefullt att låta ingå i nationalparken. Området från Bläse kalkbruksmuseum över Svarvnäset bör också tas med för att få en bra helhet med längre kuststräcka med havsområde. Det är positivt att de befintliga naturreservaten på båda sidor av väg 148 föreslås ingå. Den föreslagna nationalparken har under lång tid nyttjats och formats av mänskliga aktiviteter och huvuddelen av nationalparken bör därför ha aktiv hävd som efterliknar den traditionella. Brist på hävd som en negativ påverkansfaktor bör kompletteras med påverkan på besökares upplevelse. Stycket om främmande arter behöver kompletteras. Någon form av anpassat skogsbruk kommer behövas så att skogsområden inte lämnas utan skötselåtgärder och växer igen. Återhållsamhet bör råda vad gäller anläggande av nya vägar och stigar i orörda områden. Hävd genom bete kommer behövas i stora delar av nationalparken.	Se ovan under <i>Nationalparkens namn</i> för Naturvårdsverkets ställningstagande i denna fråga. Naturvårdsverket bedömer att miljöbalkens skrivningar om nationalparker inte medger att nationalparkens syfte kompletteras med bevarandet av kulturmiljövärden. Naturvårdsverket har inga pågående förhandlingar med markägare i området. Om myndigheten i framtiden skulle förvärva mark i anslutning till den föreslagna nationalparken kan Naturvårdsverket komma att föreslå en utvidgning av nationalparken. Dessa synpunkter har hanterats i framtagandet av förslag till skötselplan för nationalparken.

	Jakt bör inte vara tillåten i nationalparken, med undantag för eventuell skyddsjakt. Fiske i sjöar bör inte tillåtas. Det bör finnas en huvudentré med full service. Övriga entréer kan ha lägre grad av service. Ett alternativ till att ha huvudentrén vid Ar skulle kunna vara Hau gård. Entré bör finnas längs väg 148, eftersom många kommer den vägen, både med egen bil eller via kollektivtrafik. Entrén vid Hässleånget bör utgå. Ängsmark är jordbruksmark där allemansrätten inte gäller. Besök före slåttern är olämpligt och besök efter slåttern riskerar problem med betesdjuren vid efterbetet. Det är inte heller lätt att skapa en parkeringsplats där. Vid Blå lagunen bör inte finnas någon entré förutom parkering och anordningar för toalett och avfall Helt nya dragningar av vandringsleder bör undvikas. Istället bör befintliga mindre vägar och stigar användas. Vägar för motorfordon bör minimeras och hastighetsbegränsas. Vandrare och cyklister bör separeras i möjligaste mån. Huvudtema för naturvägledning bör kompletteras med betesdjurens betydelse.	Se ovan under <i>Jakt</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om jakt i den föreslagna nationalparken. Ett komplett förslag till föreskrifter om nationalparken remitterades våren 2025. Förslaget innehåller inga nya begränsningar av möjligheten att fiska i sjöar eller havet. Se ovan under avsnittet <i>Entréer</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan som rör entréer i området. De vandringsleder som etableras utnyttjar till stor del befintliga stigar och vägar. Om det uppstår problem med att vandrare och cyklister använder samma leder kan det i framtiden bli aktuellt att separera vandrare och cyklister.
Sportfiskarna	Fiske längs kusten är fritt för alla att bedriva. I sjöarna får fiske endast bedrivas med stöd av enskild fiskerätt. Att ha tillgängliga fiskemöjligheter i sötvatten i nationalparken kan höja upplevelsevärde för många besökare. I samband med bildandet bör staten ta hänsyn till och förvalta sjöarnas naturvärden och fiskebestånd. Fisket i sjöarna bör upplåtas för allmänheten genom kontrollerad fiskekortsförsäljning och fiskeregulverk anpassat utifrån fiskemetoder och fångstuttag. Att inte upplåta fisket under kontrollerade former är inte hållbar förvaltning, utan det ökar risken för olovligt fiske vilket kan skada fiskbestånd och sjöarnas ekosystem. Upplåtelse av fisket ger också möjlighet till uppföljning av fiskbestånd och andra arter.	Ett komplett förslag till föreskrifter om nationalparken remitterades våren 2025. Förslaget innehåller inga nya begränsningar av fiskerättshavares möjlighet att fiska i sjöar eller havet. Naturvårdsverket bedömer att förslaget till nationalpark inte innebär hinder för fiskerättshavares och andra aktörers möjlighet att utveckla fiskeförvaltningen i området.
Svemin	Svemin avstyrker bildande av nationalparken. Organisationen anser att nationalparken utgör ett hot mot Sveriges försörjningsberedskap och kommer att medföra ökade utsläpp om inhemsk produktion måste ersättas med import. Naturvårdsverkets bedömning att nationalparken är förenlig med riksintressen för värdefulla ämnen och mineral är felaktig. Den föreslagna nationalparken, med	Se avsnittet <i>Påverkan på kalkbrytning</i> ovan för Naturvårdsverkets bedömning i frågan. Beskrivningen av förslagets konsekvenser för kalkindustrin har utvecklats med anledning av remissutfallet.

	nuvarande avgränsning och föreskrifter, skulle göra det omöjligt att utvinna de fyndigheter som berörda riksintressen för värdefulla ämnen och mineral avser att skydda. Sedan fyndigheterna pekades ut som riksintressen har deras värde ur försörjningssynpunkt ökat på grund av det försämrade omvärldsläget och att så många ansökningar om kalkbrytning har avvisats eller avslagits. Berörda kalkstenfyndigheter är unika för Sverige utifrån sin höga kvalitet och renhet. Kalken är särskilt viktig för bland annat stålindustrin, som har mycket höga krav på renhet, och därmed av stor vikt för Sveriges resiliens för viktig industri för Sveriges militära och industriella förmåga. Kalken används också för framställning av kalkbaserade produkter som används vid rening av dricksvatten samt inom jordbruk, pappers-, massa- och gruvindustrin. Genom inträdet i NATO ska Sverige, genom kontinuerlig och effektiv beredskap och ömsesidigt bistånd, upprätthålla och utveckla sin kollektiva förmåga att stå emot väpnade angrepp. Det finns idag inget ersättningsmaterial till kalkstenen. Det är i princip bara på Gotland det finns kända tillgångar på kalk av sådan kvalitet i tillräckliga mängder. Flera ansökningar om att få bryta högkvalitativ kalk på Gotland har under senaste decenniet helt eller delvis avslagits eller avvisats, bland annat Nordkalks planerade täkt i Bunge och SMA Minerals planerade utvidgning av täkten i Stucks. Dåvarande regering utvidgade Natura 2000-området Bästeträsk, under pågående domstolsprocesser, till att omfatta bolagens kalkstenstäkter i området för den planerade nationalparken. I förslaget har områdena förtäkten undantagits från nationalparken. Det faktum att de planerade täktområdena ingår i Natura 2000-området försämrar utsikten för bolagen att få tillstånd till brytning av kalksten. Nationalpark utgör ett ännu starkare skydd än art- och habitatdirektivet och konsekvensen blir totalstopp för nyttjande av kalk från norra Gotland. En nationalpark i området kan endast godtas om kalkbolagens samhällsviktiga verksamhet avseende försörjningsberedskap och råvaruförsörjning till industrin säkerställs. Detta kan ske genom att bolagen får ersättningsmark på annan plats för brytning av kalksten av samma kvalitet och kvantitet eller genom att tillräckliga buffertzoner skapas om något bolag avser att lämna in en ny tillståndsansökan i området. Buffertzonerna bör tas fram i samråd med SGU, som ansvarar för riksintressen för värdefulla ämnen och mineral och är expertmyndighet för berg, jord och grundvatten. Det är av stor vikt att myndigheterna tillsammans säkerställer att buffertzonen görs tillräckligt stor för att trygga nyttjanden av riksintresseområdena. En hydrologisk bedömning som godkänns av berörda myndigheter bör ligga till grund för framtagandet av buffertzoner. Nationalparken överlappar eller ligger i direkt anslutning till riksintressena Stucks, Rute och Fleringe och kan påverka eventuella transporter av kalk från	
--	---	--

	Strå hamn, då denna ligger omgiven av nationalparken. Båttransporter lyfts fram i förslaget som en negativ påverkansfaktor. I förslaget anges att det ska vara förbjudet att utföra åtgärder som negativ kan påverka områdets hydrologi. Brytning av kalk innebär ofrånkomligen en viss påverkan på hydrologin och det är därför uppenbart att föreskrifterna skulle hindra kalkbrytning nära nationalparken. Sammantaget skulle förslaget till nationalpark inte bara påtagligt försvåra utvinning av kalk i riksintresseområdena utan även göra det omöjligt att utvinna kalk i och i närheten av nationalparken. Förslaget innebär en påtaglig skada på riksintressena för värdefulla ämnen och mineral. Konsekvensbeskrivningen är bristfällig, då hänsyn inte tas till hur Sveriges försörjningsberedskap och industri påverkas. Naturvårdsverket kommenterar enbart hur konsekvenserna blir för kalkbolagens verksamheter. Även konsekvenser för bolag och kommuner som är beroende av kalk i sin verksamhet bör belysas, särskilt stålindustrin och dricksvattenförsörjning. Analysen om kalkbolagens verksamheter är felaktig. Naturvårdsverket tar inte hänsyn till att det finns en påverkanszon runt kalkstenstäcker genom till exempel buller, damm och hydrologisk påverkan. Även transporter av kalk skulle oundvikligen påverka nationalparken. En analys behöver göras av hur förslaget påverkar totalförsvaret och hur förslaget kan anpassas för att skydda de berörda riksintressena för värdefulla ämnen och mineral.	
Svenska Botaniska Föreningen	Föreningen tillstyrker förslaget, namnet Bästeträsk nationalpark och den föreslagna avgränsningen. Bildande av nationalparken är ett långsiktigt och viktigt instrument för att bevara områdets natur- och kulturarv samt för att skydda området mot framtida negativ påverkan. Föreningen anser att nationalparken även borde omfatta SMA Minerals och Nordkalks mark när domstolsförhandlingarna är avgjorda. De välutvecklade naturtyperna i stora sammanhängande mosaiker är unika för Gotland, Sverige och även i ett europeiskt perspektiv. Områdets mosaikkarakter bör lyftas fram som betydelsefull och prioriterad för att långsiktigt bevara områdets arter och genetiska mångfald. Komplexiteten av naturtyper, hävdformer och vattenförhållanden ger området dess karaktäristiska strukturer och är en förutsättning för områdets unika artsammansättning. Hävd i form av skogsbete är betydelsefull för områdets ljusöppna karaktär. Man bör eftersträva ett extensivt betestryck för att motverka igenväxning av kalkbarrskogarna och gynna sommarblomning på öppna marker.	Naturvårdsverket har inga pågående förhandlingar med markägare i området. Om myndigheten i framtiden skulle förvärva mark i anslutning till den föreslagna nationalparken kan Naturvårdsverket komma att föreslå en utvidgning av nationalparken. I förslaget till syfte för nationalparken framhålls bland annat mosaiklandskapet, alvarmarker och hållmarker. Alvar och hållmarker finns med bland de prioriterade naturvärdena och bland upplevelsevärden för besökare finns mosaiklandskapet och hållmarker. Synpunkten har tagits omhand i arbetet med att ta fram en skötselplan för nationalparken.

	Det är viktigt att de utpekade verksamheter som får utföra nödvändiga insatser inte nämnvärt skadar områdets värden eller äventyrar syftet med nationalparken.	Skötselåtgärder inom nationalparken kommer att utföras av länsstyrelsen i egenskap av förvaltare eller uppdragstagare utsedd av förvaltaren.
Svenska Turistföreningen	Föreningen är positiv till bildandet av ny nationalpark på norra Gotland. Namnet bör vara Bästeträsk nationalpark. Nationalparker är en bra förvaltningsform för att bevara värdefull natur och stimulera friluftsliv och turism. Nationalparken kan genom sin utformning och zonering bidra till att skapa nya säsonger för besöksnäring och turism på Gotland. Föreningen tillstyrker förslaget vad gäller antalet entréer med varierande servicegrad. Det bör finnas tre större huvudentréer med utökad service. Huvudentrén bör förläggas till befintliga byggnader vid Smiss/Ar, med utökad service och informationscenter. Ytterligare en entré bör ligga i anslutning till Bungemuseet. Det är viktigt att kunna nå området med kollektivtrafik. Busshållplatserna bör ligga i direkt anslutning till entréerna och ha ordet "nationalpark" i namnet. En rundtursbuss skulle förbättra tillgängligheten till nationalparken. Det vore positivt om befintlig linjetrafik i kollektivtrafiken gjorde extra stopp vid de större entréerna. Det är viktigt att nationalparken skyltas tydligt från omkringliggande vägar för att göra det tydligt för besökare. Vid de större entréerna bör man underlätta för mindre klimatbelastande fordon genom till exempel cykelparkering och elbilsladdning. Befintliga allmänna bryggor i området bör förstärkas för att möjliggöra båtturen kollektivtrafik till omgivande destinationer, bland annat Gotska Sandön. Tydlig besöksinformation som visar hur besökare ska bete sig är att föredra framför förbudsskyltar. Antalet vandringsleder bör vara fler än i förslaget. En vandringsled bör anläggas som en slinga mellan huvudentréerna och en längre led kan knyta samman alla entréer. Från varje entré kan med fördel utgå en kortare och en mellanlång vandringsled. Det vore önskvärt med vandringsleder runt hela sjön. Det organiserade friluftslivet kan lyftas fram ännu tydligare som en aktör med viktig lokalkännedom och lång erfarenhet av att organisera verksamhet och bidra till hållbara besök. Lokala aktörer som erbjuder service i området bör synliggöras,	Se ovan under <i>Nationalparkens namn</i> för Naturvårdsverkets ställningstagande i denna fråga. Se ovan under avsnittet <i>Entréer</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan som rör entréer i området. Region Gotland ansvarar för kollektivtrafiken på Gotland. Naturvårdsverket har vidareförmädat denna synpunkt till regionen. Två nationalparksentréer har förlagts i anslutning till befintliga busshållplatser för att underlätta för personer som vill besöka nationalparken med kollektivtrafik. Vägvisare till nationalparken kommer att sättas upp för att underlätta för besökare. Låsbara cykelparkeringar kommer att finnas vid samtliga entréer. Det har inte ingått i nationalparksprojektet att analysera förutsättningarna för att inom den föreslagna nationalparken underlätta för båtturen kollektivtrafik. Se ovan under avsnittet <i>Leder</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan.
Svenskt Friluftsliv	Organisationen anser att innehållet i förslaget till ny nationalpark är mycket bra och att friluftslivets behov och förutsättningar lyfts fram.	

	Organisationen har lämnat ett antal detaljerade förslag på utformningen av den föreslagna nationalparken, bl.a.: - Det är viktigt att busshållplats ligger i direkt anslutning till huvudentré och gärna även sekundära entréer. - Vandringsleder bör dras ända fram till sekundära entréer, inte bara huvudentrén. - Det bör finnas cykelparkering vid entréerna. - Grusvägen till Blå lagunen är hårt belastad av trafik. Åtgärder behöver föreslås hur man minskar problemet med trafik och nedskräpning. - Det är viktigt med tydlig information om tillgängliga parkeringar och eventuell annan service - Presentation av tillgängliga vandringsslingor är viktig, både vad gäller underlag och standard. - Anordningar, som vindskydd och grillplatser, bör namnges för att underlätta för besökare att hitta information om specifika platser samt för förvaltaren att nå ut med information om enskilda platser.	Se avsnitten <i>Entréer</i> och <i>Leder</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågorna. Organisationens synpunkter har hanterats i framtagandet av förslag till föreskrifter och skötselplan, i arbetet med istandsättning och i framställan till regeringen om att bilda en nationalpark.
Sveriges kommuner och regioner (SKR)	SKR avstår från att yttra sig.	
Wisborgs jakt- och viltvårdsförening	Jaktlagstiftningen bör gälla även inom nationalparken, dvs jakt på sjöfågel och säl från båt bör vara tillåten med vanligt tillstånd från länsstyrelsen. Jakt på dovhjort bör tillåtas enligt gällande jaktlag. Om jakt, som föreslaget, endast blir tillåtet 1 okt-31 jan är det önskvärt att dovhjort även får jagas på andra tider.	Se ovan under <i>Jakt</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om jakt i den föreslagna nationalparken.
Rättighetshavare		
Heidelberg Materials AB	Flera av företagets fastigheter omfattas av den föreslagna nationalparken. Företaget sätter stort värde på dessa fastigheter då de är lämpliga för att genomföra skydds- och kompensationsåtgärder för täktverksamhet i två områden kring Slite. Samtal har förts med Naturvårdsverket, men det är inte aktuellt med försäljning av fastigheterna till staten, då deras faktiska värde utgörs av möjligheterna att vida naturvårdande åtgärder och det är svårt att införskaffa nya markområden med rätt förutsättningar. De är dock principiellt öppna för ett byte av fastigheter på sådant sätt att deras möjligheter att utföra skydds- och kompensationsåtgärder inte minskar.	Naturvårdsverket genomförde i november 2024 ett sådant byte av fastigheter som företaget i yttrandet sade sig vara öppna för.
Gotlands Elnät AB	Företaget har elledningar och elanläggningar i området och behöver kunna reparera och byta ut befintliga ledningar (både luft- och markledningar) och anläggningar inklusive skyltar. Det är positivt att det framgår av remissförslaget att detta ska vara undantaget från föreskrifterna. Elanvändningen i området förväntas öka framöver och det kan uppkomma behov	Ett komplett förslag till föreskrifter om nationalparken remitterades under våren 2025. Föreskrifterna för nationalparken omfattar undantag för att rättighetshavare ska kunna underhålla befintliga ledningar och anläggningar. Enligt förslaget till föreskrifter kommer det att vara möjligt att anlägga nya eller förstärka befintliga ledningar i

	av att anlägga nya eller förstärka befintliga ledningar. Detta behöver vara möjligt även när nationalparken har bildats. En befintlig transformatorstation och elledning som går i havet till Fårö kommer att behöva bytas ut inom en överskådlig framtid. Denna åtgärd behöver kunna få utföras. Sjömärken som visar var kabel ligger behöver bytas ut eller repareras. Denna åtgärd behöver kunna få utföras.	nationalparken. Sådana insatser kan kräva dispens eller tillstånd. Detta gäller dock i stort utsträckning redan idag då 82 % av den föreslagna nationalparken är skyddad som Natura 2000, naturreservat, naturvårdsområde eller biotopskydd. Naturvårdsverket har inlett en dialog med Gotlands Elnät AB för att säkerställa att nationalparken inte hindrar nödvändiga åtgärder för underhåll och utbyggnad av elnätet i den föreslagna nationalparken. Det förslag till föreskrifter för nationalparken som remitterats innehåller ett undantag som möjliggör för skylthållare att underhålla eller dra in sjövägmärken.
Skanova AB	Företaget har markförlagda teleanläggningar inom området och önskar så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader i samband med flyttning av dessa. De behöver ha möjlighet att underhålla ledningar i området.	Ett komplett förslag till föreskrifter om nationalparken remitterades under våren 2025. Föreskrifterna för nationalparken omfattar undantag för att rättighetshavare ska kunna underhålla befintliga ledningar och anläggningar.
Ahrs fiskeriförening	Föreningen har ett nyttjandeavtal för fiskeläget i Ar (Smiss 1:1) och användande av kalklada. Föreningen har önskemålet att få köpa kalkladan samt fiskelägets mark och undanta området från nationalparken Antalet besökare kring fiskeläget har ökat vilken medfört problem genom bland annat ökad nedskräpning och parkering av fler husvagnar och husbilar. Länsstyrelsen har under senare år satt upp skyltar om hur och var parkering mm får ske. Föreningen anser att entrén till nationalparken med fördel kan vara på den plats nu länsstyrelsen har anvisat som parkeringsplats. Staten har rivit den gamla utskeppningskajen Detta har medfört att sten och kalkslam börjat ansamlas vid inloppet till Ahrs fiskeläge. Miljödomstolen har godkänt rensning av inloppet. Den senaste resningen gjordes 2021 och bekostades då av länsstyrelsen. Det finns dock inga garantier för att staten även i fortsättningen kan stå för dessa kostnader. Föreningen anser därför att det föreligger en framtida hotande ekonomisk situation för om Ahrs fiskeläge ska kunna bestå och förbli en livskraftig plats för kustnära fiske.	Fiskeläget i Ar ingår inte i den föreslagna nationalparken. Naturvårdsverket har i skrivelse till fiskeriföreningen öppnat för en eventuell försäljning av marken vid fiskeläget. Kalkladan som nämns ligger inom den föreslagna nationalparken, nära Ar fd hamn är inte aktuell för en försäljning. Ett komplett förslag till föreskrifter om nationalparken remitterades under våren 2025. Föreskrifterna för nationalparken omfattar undantag för att rättighetshavare ska kunna underhålla befintliga ledningar och anläggningar. Det remitterade förslaget till föreskrifter om nationalparken innehåller ett förbud mot att utan länsstyrelsens tillstånd muddra i nationalparken. Av remissen framgår att skälet till att förbudet utformas som ett tillståndskrav syftar till att föreskrifterna inte ska förhindra muddring av inloppet till fiskehamnen i Ar för att bibehålla framkomligheten för båtar i hamnen. Förslaget till föreskrifter inbegriper även ett undantag för att ”i samband med tillåten muddring vidta muddringsåtgärder som skadar havs- eller sjöbotten, framföra fordon i terräng, dumpa eller lägga upp muddermassor”. Naturvårdsverket bedömer därmed att det kommer vara möjligt för fiskeriföreningen att genomföra nödvändiga muddringar samtidigt som länsstyrelsen i samband med eventuella beslut om tillstånd kan ställa villkor som

		säkerställer att muddringen inte riskerar att negativt påverka nationalparkens värden.
Bunge jaktvårdsklubb	Jakt är ett sätt att förvalta viltstammar på ett hållbart och ekologiskt sätt och ger utövarna goda naturupplevelser. Samtidigt finns det människor som har svårt att förlika sig med jakt. Jaktvårdsklubben har bedrivit verksamhet sedan 1950-talet utan att stöta på egentliga konflikter och tror därför att fortsatt jakt inom nationalparken inte kommer att medföra framtida problem. Gällande jakttid för rådjur enligt jaktförordningen bör gälla även inom nationalparken. För att kunna uppnå en tillräcklig avskjutning varje år och hålla rådjursstammen i balans måste alla vedertagna jaktformer vara tillåtna. 1 maj-15 juni och 16 augusti-30 september bedrivs jakt på hornbärande djur, oftast från jakttorn. Jakten bedrivs normalt i gryning och skymning, då besökare normalt inte finns i området. Jakt från jakttorn ger säkrare jakt. Jakttider för fågeljakt enligt jaktförordningen bör gälla inom nationalparken. Endast sjöfågeljakt på senhösten bedrivs i området. Kvällsjakt på främst gräsand längs stränder riskerar inte att skada natur- eller upplevelsevärden. För markägare som överlåtitt mark till naturreservatet men behållit jakträtten bör inga inskränkningar i rådjurs- eller fågeljakt finnas.	Se ovan under <i>Jakt</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om jakt i den föreslagna nationalparken.
Grodde jaktklubb	Jakten bör inte inskränkas utan generella jakttider bör gälla i nationalparken. Jakt har länge bedrivits i området utan att problem uppstått med andra besökare eller friluftsliv. En fortsatt dialog med berörda jaktlag ger goda förutsättningar att fanga upp och förebygga eventuella konflikter. Att endast tillåta jakt vissa dagar är en onödig inskränkning. Målet måste vara att olika intressen ska kunna samexistera i området med förståelse och acceptans för de andras behov. I områden med många besökare lämnar viltet och då även jägarna. Rådjursjakt på bock sker huvudsakligen genom vaktjakt från jakttorn eller smygjakt/pyrschjakt under tidig morgon eller sen kväll. Jakten bör därför inte påverka friluftslivet märkbart. Detta är den mest effektiva jaktformen och ger möjlighet att selektera individer och reglera rådjursstammen. Redan idag är trafikolyckor med rådjur längs väg 148 ett problem. Ytterligare inskränkningar av jakt kan sannolikt leda till fler olyckor. Jaktlagets medlemmar har kontinuerlig kontakt med varandra vid jakt och kan enkelt informera varandra om eventuella besökare så att säkerheten inte åsidosätts.	Se ovan under <i>Jakt</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om jakt i den föreslagna nationalparken.

Pär-Gunnar Werkelin	Jakt är en del av kulturarvet och jakt enligt jaktlagstiftningen bör vara tillåten i nationalparken. Fågeljakt bör inte förbjudas. Arter som skarv, trut, gråhäger och kråka förstör faunan i området. Det bör vara tillåtet att för husbehov ta hand om nedfallna träd till ved för uppvärmning av bostäder. Förbud och hinder mot detta kulturarv riskerar att bofasta inte längre kan nyttja det som gjorts i generationer och bostäderna blir istället fritidsboenden. Strandnära fiske är en del av kulturarvet och bör tillåtas. Länsstyrelsen behöver få tillräckliga resurser för skötsel av området.	Se ovan under <i>Jakt</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om jakt i den föreslagna nationalparken. Naturvårdsverket bedömer att det vore olämpligt och skulle riskera nationalparkens naturvärden att tillåta privatpersoner att ta nedfallna träd till ved. Ett komplett förslag till föreskrifter om nationalparken remitterades våren 2025. Förslaget innehåller inga nya begränsningar av fiskerättshavares möjlighet att fiska i sjöar eller havet. Se avsnittet <i>Områdets förvaltning</i> ovan för Naturvårdsverkets bedömning i frågan.
Gunnar Hammerin	Nationella jakttider bör följas inom nationalparken istället för att reglera jakten genom föreskrifter. Det finns ingen anledning att införa restriktioner innan man vet om det blir störningar mellan besökare och jägare. Skulle det visa sig bli stora problem får vi jägare flytta på oss. Fågeljakt bör vara tillåtet enligt gällande jakttider. Särskilt viktigt att hålla nere bestånden av kråkfåglar och skarv. Med rävhund får man jaga 21/8–28/2. Vi arrenderar även mark som gränsar till nationalparken. Med de föreslagna tiderna blir det onödigt lagbrott om hunden skulle springa in på nationalparkens mark.	Se ovan under <i>Jakt</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om jakt i den föreslagna nationalparken. Det förslag till nationalparksföreskrifter som remitterades under 2025 innehåller inget förslag på jaktförbud under den i yttrandet nämnda tidsperioden.
Lars-Ove Svensson	Nationell jaktlagstiftning bör gälla inom nationalparken. Att ha olika reglering av jakten inom och utanför nationalparken kan ställa till bekymmer för jaktlagen i området. Risken för konflikter mellan jaktutövare och övriga naturintresserade bör vara marginell. Det bör framgå tydligare att det inte råder restriktioner mot fiske på enskilt vatten längs kusten inom nationalparken.	Se ovan under <i>Jakt</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om jakt i den föreslagna nationalparken. Ett komplett förslag till föreskrifter om nationalparken remitterades våren 2025. Förslaget innehåller inga nya begränsningar av fiskerättshavares möjlighet att fiska i sjöar eller havet.
Anna-Stina Bygren Per Bygren Kaisa Nora Ester Celsing Anna Reimersson Peter Lasmanis Karin Brodén Andreas Brodén	I yttrandet framförs ett antal synpunkter angående den planerade nationalparksentrén vid den fd hamnen i Ar, bl.a.: - Att placera en parkeringsplats i blickfånget mot havet riskerar att förstöra den vackra vyn över havet. - Det finns redan en parkeringsplats norr om den tänkta entréepunkten och den är aldrig fullbelagd. Det finns därför inget behov av en ny parkeringsplats.	Se avsnitten <i>Entréer</i> respektive <i>Leder</i> ovan för Naturvårdsverkets övergripande bedömning i frågan. De i yttrandet framförda synpunkterna har hanterats i framtagandet av förslag till föreskrifter och skötselplan samt i arbetet med istandsättning av nationalparksentréer och leder. Bland annat har den planerade vandringsleden från Ar fd

Christina Lundin Ulf Lindblad Pia Lindblad Nils Lindberg Olle Lindberg Mia Lindblad Tobias Svanelid Susanna Nygren Baret Henrik Nygren Elsa Baret Nygren Ingrid Baret Nygren Jesper Crusenborg Pernilla Crusenborg	- Vid Ar föreslås tre entrépunkter medan övriga entréer är jämnt spridda över området. Att aktivt leda fler besökare till ett litet område med redan hög belastning under sommaren är olämpligt. - I förslaget ingår två vandringsleder som utgår från hamnen. Leden i sydlig riktning kan ifrågasättas då den leder förbi det redan hårt belastade Arbrottet och fastigheten Smiss 1:2, som redan besväras av det stora antalet badgäster. Det vore lämpligare att låta leden ner mot hållmarkerna utgå starta på sydvästra sidan av väg 690 vid Arhagen. Leden i nordvästlig riktning kan nås från den befintliga parkeringen vid Blå lagunen. - Problemen med nedskräpning, trafikstörningar, buller och slitage vid Blå lagunen riskerar att förvärras med ökat besöksstryck. - Man bör fundera över hur lättillgängligheten kan innebära risk för skador på naturvärden om besöksantalet ökar, till exempel störningar för fågellivet. Med hänsyn till detta bör det vara direkt olämpligt att leda fler besökare till området nära Falholmen. - Marken vid den gamla kajen är i dåligt skick med lösa stenblock, stora betongfragment, gropar mm. - Området utgör gammal industrimark och vid avvecklingen lämnades maskiner och utrustning kvar och täcktes med krossgrus. Detta och eventuella föroreningar riskerar att komma i dagen vid markarbeten.	hamn till Bästeträsk's östra strand fått en förändrad dragning som inte leder förbi Arbrottet.
Ulla Andersson Gunnel Eklöf Birgitta Eklöf Björn Eklöf Lars Eklöf Göran Rondahl Johan Stengård	De driver små jord- och skogsbruk i Fleringe socken och har varit med om att skapa den bevarandevärda miljön väster om Bästeträsk. De vill inte ha nationalpark på sjöns västra sida. Nationalparksförslaget blandar ihop två syften, turistexploatering och naturskydd. Turismen behöver regleras snarare än att uppmana till den. De anser sig ha blivit obefintligt involverade i tidigt skede. Markägarna har i ett sent läge fått information och blivit uppmanade att sälja mark utan att erbjudas kompensation för restriktionerna. Det är absurt att Naturvårdsverket säger sig vilja skydda markerna från exploatering samtidigt det gamla kalkbrottet Blå lagunen exploaterats grovt. För boende i socknen har livsmiljön sommartid försämrats genom bullrande biltrafik. Den hårda trafiken ökar risken för olyckor och svårighet att komma till och från gårdarna med maskiner och vagnar.	Naturvårdsverket bedömer att förstudiearbete och nationalparksprojekt har genomförts med en god delaktighet. Ett stort antal enskilda möten, informationsmöten och workshops har genomförts och projektet har informerat på webb och genom nyhetsbrev för att säkerställa att de som berörs av den föreslagna nationalparken informeras om arbetet och ges en möjlighet att lämna synpunkter. I samband med förstudien träffade länsstyrelsens representanter bland annat 92 fastighetsägare och representanter för 16 organisationer och föreningar. Se avsnittet <i>Entréer</i> ovan för Naturvårdsverkets övergripande bedömning i frågan och synen på området runt Ar/Blå lagunen.

	I förslaget står att eldning tillåts om man tar med egen ved. Det leder till risk för skogsbränder och att besökare plockar egen ved. Eldning bör inte tillåtas mellan maj-september. Ersättningen som har erbjudits för samfälligheterna har varit alldeles för låg. Samfälligheterna skapades för att även små gårdar skulle få del av jakt, fiske, sambeten och tillgång till vatten. De har sålt mark i god vilja för att den skulle kunna skyddas. De önskar dock behålla resten av sina marker för att kunna bedriva ett rimligt och hållbart skogs- och jordbruk även i framtiden. Om gårdarna nu berövas markerna riskerar den speciella sociokulturella miljön i socknen, med skogsbeten och sambeten sedan urminnes tider, att slås ut. Naturvårdsverket har svårighet att sköta befintliga nationalparker. De vore bättre att lägga fokus på att sköta de marker man redan har.	Generella förbud mot eldning kommer även i fortsättningen gälla i den föreslagna nationalparken. Ett komplett förslag till föreskrifter om nationalparken remitterades våren 2025. I förslaget föreslås det av brandskyddsskäl vara förbjudet att under tiden 1 maj-30 september elda utanför anvisade platser annan än i grill på ben eller friluftskök. Ersättningen vid regleringen av de aktuella samfälligheterna i Fleringe beslutades av Lantmäteriet och baserades på en ersättningsutredning som genomfördes av den myndigheten. Ersättningen motsvarade 125 % av respektive samfällighets bedömda marknadsvärde. Naturvårdsverket har sedan oktober 2024 inte några samtal eller förhandlingar om köp av mark med fastighetsägare i området. Se ovan under rubriken <i>Områdets förvaltning</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om medel för förvaltning av den föreslagna nationalparken och andra skyddade naturområden.
Maria Karlsson Widborg	Hon avstyrker förslaget att bilda nationalpark. Hon beslöt att sälja mark till staten på grund av den då pågående rättsliga processen om tillstånd för täktverksamhet i Bunge-Ducker och riskerna för områdets hydrologi. När nationalparksprojektet inleddes erbjöd hon staten att köpa hennes mark, i syfte att säkerställa tillgången på vatten, hindra ytterligare hydrologiska förändringar och undvika ett prejudicerande domslut som kunde hota skyddet av natur i Sverige. Hon anser att hon har fått felaktig ersättning vid intrångsersättningen vid bildande av naturreservat 2013 och vid försäljningen 2015.	
Göran Rondahl Johan Stengård Fredrik Hedberg	De motsätter sig bildandet av nationalparken. Myndigheternas arbete försämrar för naturen, kulturarvet, jakten, fisket och gårdarna i Fleringe. Det vore bättre att	

	bilda nationalparken ute i havet, så att de boende i Fleringe slipper drabbas av påtvingade regler.	
Magnus Röcklinger	Han är positivt inställd till nationalparkens bildande, att naturtyperna på norra Gotland uppmärksammas och att området tillgängliggörs för fler människor. Det föreslagna namnet bör ändras till Bäste nationalpark, eftersom området är så mycket mer än bara Bästeträsk. Svarven och Svarvnäs bör också ingå i nationalparken. Kusten mellan Bläse och Ar är ett bra exempel på gotländsk stenstrand med strandburg, klintar, raukar och klappersten. Den lilla kustremsa som nu ingår i förslaget är starkt påverkad av gruvindustrin. Naturvårdsverket bör framöver försöka komplettera nationalparken med det här området. Jakt på rådjur bör vara tillåten för att inte naturen ska ändras för mycket. Jakt på småvilt bör däremot inte tillåtas. Fälthare och vildkanin är främmande arter, men har funnits där länge och det är obegripligt varför jakt på räv ska tillåtas.	Se ovan under <i>Nationalparkens namn</i> för Naturvårdsverkets ställningstagande i denna fråga. Naturvårdsverket har sedan oktober 2024 inte några samtal eller förhandlingar om köp av mark med fastighetsägare i området. Om fastighetsägare i området i framtiden skulle välja att sälja mark till Naturvårdsverket kan det bli aktuellt med en utvidgning av den föreslagna nationalparken. Se ovan under <i>Jakt</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om jakt i den föreslagna nationalparken.
Pär Nygårds Peter Nygårds	Nationalparken riskerar att medföra en ökad mängd turister, ökad trafik och störningar i området. Den befintliga badplatsen vid Blå lagunen har gett upphov till trafikchaos, nedskräpning och objudna gäster på deras tomt under sommaren. Dessa problem har påtalats för myndigheterna utan effekt. Därför är det viktigt att infrastrukturen utformas så att dessa störningar minimeras för närboende, till exempel genom att placera parkeringar, tillfartsvägar och besökscenter på rimligt avstånd från bostadsområden. Föreskrifterna för nationalparken riskerar att begränsa boendes möjligheter att använda marken och njuta av naturen vid sina fastigheter. Viktigt att hänsyn tas till lokalboendes intressen och rättigheter. Stigar och områden för besökare bör etableras så att fler besökare inte leder till negativ påverkan på boendes integritet och privatliv. För att möjliggöra tydlig kommunikation bör en kommunikationskanal skapas mellan projektledningen och lokalboende, till exempel via de lokala vatten- och hamnföreningarna. Besöksfaciliteter och parkeringsplatser bör utvecklas tillräckligt långt från bostadsområden för att minimera störning. Yttrandet innehåller även konkreta förslag som rör rättighetshavarnas fastighet. Förslagen är att två mindre vägvägnitt (enligt bild i yttrandet) stängs av för motortrafik, samt att en skylt med förbud mot motortrafik sätts upp vid den aktuella avfarten från huvudvägen. Tillfart till Stenkusten föreslås fortsättningsvis enbart ske genom huvudtillfarten vid korsningen i Ars hamn ett par hundra meter österut.	Se avsnittet <i>Entrée</i> ovan för Naturvårdsverkets övergripande bedömning i frågan och synen på området runt Ar/Blå lagunen. De i yttrandet framförda synpunkterna har hanterats i framtagandet av förslag till föreskrifter och skötselplan samt i arbetet med istandsättning av nationalparksentréer och vandringsleder.
Kristina Westerqvist Hellgren	Det är positivt att det bildas en nationalpark på norra Gotland.	

	Namnet bör vara Bästeträsks nationalpark. Kalkbrytning i området bör inte tillåtas. Övernattning och eldning på vissa bestämda platser bör möjligen inte vara tillåtet. Antalet besökare samtidigt vid Blå lagunen bör begränsas. Förslaget att införa zonerings är mycket bra.	Se ovan under <i>Nationalparkens namn</i> för Naturvårdsverkets ställningstagande i denna fråga. Se ovan under <i>Påverkan på kalkbrytning</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om möjligheten till kalkbrytning i området. Övernattning i tält eller liknande föreslås tillåtas i merparten av nationalparken, men vara förbjuden i två mindre, särskilt känsliga, områden. Generella förbud mot eldning kommer även i fortsättningen gälla i den föreslagna nationalparken. I förslaget till föreskrifter som remitterats föreslås det av brandskyddsskäl vara förbjudet att under tiden 1 maj-30 september elda utanför anvisade platser annan än i grill på ben eller friluftskök.
Bengt Valentinsson	Förslaget beskriver utförligt den bevarandevärda naturen, Människor har under lång tid format landskapet genom jordbruk, fårskötsel, fiske, jakt och stenindustri. Förslaget lägger stor vikt vid skötseln av naturen och dess unika värden, men saknar beskrivning av skötseln som har bedrivits av de människor som i många generationer har bott och verkat i området. Det gäller att gå varligt fram om skapandet av nationalparken inte ska orsaka slitningar mellan Naturvårdsverket och boende i området. Det gäller att också vårda människorna i kulturarvet. Att lägga fram restriktioner och nya regler för hur marken ska brukas och skötas skapar misstroende mellan staten och invånarna. I förslaget finns restriktioner för jakt som frångår både jaktlagen och jaktförordningen, med inskränkningar både i jakttider och lovligt vilt. Det är sällan som jägare träffar på besökare i berörda områden. Det är bättre att låta jakt som bedrivits i generationer och som regleras i jaktlagen och jaktförordningen gälla inom nationalparken. Skulle det i framtiden uppstå problem finns möjlighet att omforma reglerna. Att bevara de unika naturvärdena är viktigt, men att frångå de människor som under många generationer skött markerna är inte en bra idé. Samtal och respekt från båda parter, snarare än konfrontationer och inskränkningar i kulturarvet, kan gynna den framtida nationalparken.	Se avsnittet <i>Jakt</i> ovan för Naturvårdsverkets bedömning i frågan.
Övriga privatpersoner		
Henrik Sundström	Det är en utmärkt idé att göra nationalpark i området.	
Mats Engqvist	Det bör vara tillåtet att köra på och underhålla Linnés väg mellan Skymnings i Fleringe och Hau gård, för att minska risken för terrängkörning, förhindra att vägen växer igen samt göra det möjligt att nå de södra delarna av Bästeträsk.	Det remitterade förslaget till nationalparksföreskrifter föreslås inte förbjuda att köra på den aktuella vägen.

	Berörda markägare till vägar inom nationalparken bör kontaktas. Att asfaltera vägarna, anlägga parkeringsplatser med dass och stighänvisning till sjön Bästeträsk skulle göra att området blir mer tillgängligt samtidigt som man förebygger terrängkörning och störningar. Om trafiken hålls på vägen och med stigar på rätt ställen uppstår ingen störning för skyddsvärda arter.	Naturvårdsverket delar uppfattningen att det är viktigt att förhindra olaglig terrängkörning i området. Nationalparksförvaltaren kommer arbeta med olika åtgärder – som till exempel att på särskilt känsliga platser genom fysiska hinder förhindra att motorfordon kan lämna vägen.
Malice Ivkov	Jakt bör inte tillåtas inom nationalparken och är inte förenligt med nationalparkens syfte om rekreation. Drivande, lösa hundar och höga ljud stör både människor och djur i området. En pågående utredning vars syfte är att allemansrätt inte ska gälla vid jakt riskerar att även drabba nationalparken. Jakt bidrar till den pågående massutrotningen av arter. Det är inte rimligt att de få procent av befolkningen som har jakt som fritidsintresse ska ges företräde. De bör kunna bedriva jakt på andra delar av ön istället för inom nationalparken.	Se ovan under <i>Jakt</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om jakt i den föreslagna nationalparken.
Sylvia Zedig	Det är positivt att området skyddas som nationalpark. Jakt bör inte vara tillåtet inom nationalparken med hänsyn till djur och människor. Att tillåta jakt i området är inte förenligt med nationalparkens syften.	Se ovan under <i>Jakt</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om jakt i den föreslagna nationalparken.
Ylva Johansson	Namnet på nationalparken bör hellre vara Ojnare nationalpark. Detta är ett välkänt namn sedan kampen mot stenbrytningen och ordet ojnar betyder lamma. Uppför inga byggnationer vid entréerna vid Ar, så att den vackra vyn störs. Toaletter och annat kan finansieras vid Blå lagunen. Mountainbikecykling bör inte tillåtas i nationalparken pga slitagerisken. Bungemuseet kan vara en lämplig samarbetspartner för att sprida information om nationalparken. Öster om museet, vid åkern Lekvallen, vore det fint med ett litet hus i samma stil som museets byggnader, där det kan finnas information om nationalparken.	Se ovan under <i>Nationalparkens namn</i> för Naturvårdsverkets ställningstagande i denna fråga. Naturvårdsverket har valt en småskalig och diskret utformning av anläggningarna vid entréerna så att de innebär en mycket begränsad påverkan på vyerna i området. Cykling föreslås vara tillåten i hela nationalparken. Om cyklingen skulle visa sig orsaka skador på områdets naturvärden finns möjligheten att arbeta med olika lösningar, som att informera cyklister om olämplig körning, att styra cyklister genom särskilda cykelleder eller genom förbud.
Anna Elinghem	Om syftet med nationalparken inte är ökad badturism bör föreslagna leder vid norra delen av Ar och tillhörande parkeringar/entréer tas bort. Om syftet istället är att tillgängliggöra naturen vid träsket kan en eller flera leder anläggas från södra delen upp till träsket. På informationsmötet hänvisade man till att parkeringen vid Ar redan finns. Den	Se avsnitten <i>Entréer</i> och <i>Leder</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan, inklusive hanteringen av området vid Ar och Blå lagunen. Omfattningen och sträckningen av leder i nationalparken kan förändras över tid för att bl.a. anpassas till ledernas användning, besökarens behov och påverkan på områdets natur- och upplevelsevärden. Förändringar kan bl.a.

	är dock inte så känd, men om det pekas ut som en nationalparksentré behöver man också planera för p-vakter, soptunnor, toaletter och trafikkaos som vid Blå lagunen. Gör en riskbedömning av entréer och leder så projektet inte orsakar slitage på naturen med medföljande höga kostnader.	syfta till att tillgängliggöra andra delar av nationalparken och fördela besökare över större delar av området.
Rolf Löfgren	Det är positivt att ett så stort område nu föreslås bli nationalpark. Önskvärt vore att även ta med Stenkusten och naturskogarna innanför kusten, samt Nordkalks marker när markanvändningstvisten är avgjord. Det föreslagna namnet Bästeträsks nationalpark är ett bra namn. Enligt miljöbalken ska nationalparker ha som syfte att bevara större sammanhängande områden av viss landskapstyp i naturligt tillstånd eller väsentligen oförändrat skick. Detta ingår i det föreslagna syftet för nationalparken men det saknas beskrivningar av de naturliga karaktärer och värden som utgör grund för nationalparken. Istället läggs fokus på människans kulturinflytande i området, bland annat skrivningar om bete och hävd. I förslaget saknas begrepp som naturlighet, naturlandskap, orörd natur, naturalvar, naturskog och nyckelbiotop, vilket utgör karaktärer som formar kärnvärden i nationalparker. Istället beskrivs området som ett kulturlandskap i behov av hävd. Mot bakgrund av detta kan inte området anses vara kvalificerat att bli nationalpark, vare sig enligt miljöbalken eller IUCN's internationella kriterier. Området bör hellre med nuvarande beskrivning och inriktning avsättas som naturreservat. Områdets kvalifikationer som nationalpark är att det särskiljer sig från övriga skogs- och alvarområden på Gotland. Till exempel de stora öppna hållmarkerna med paraplytallar, vittringsjordarna med polygoner, karsten, våtarna, blekeutfällningarna, agmyrarna, fuktängarna och de orörda tallskogarna, i en mosaik tillsammans med sjön Bästeträsk. Det är ett relativt orört område jämfört med andra områden och större alvarkomplex och det har få tecken på mänsklig påverkan inom ett stort område. Det finns visserligen inslag av beteshävdade gräsmarker, men i huvudsak uppvisar området med naturalvar och naturskog en relativt ursprunglig karaktär och det är anledningen till att området togs med i nationalparksplanen för Sverige. I Naturvårdsverkets kriterier för nationalparker anges att mindre områden som är kulturpåverkade kan förekomma och bibehållas i nationalparker, men det bör inte kunna utgöra en huvudsaklig andel. Motivet för att bilda nationalparken bör vara att ta vara på och beskriva de naturliga processer och strukturer som extremt långsamt driver eller bromsar successionerna på hållmarkerna, vittringsjordarna, våtarna och skogarna. Det finns både fler kulturminnen och bättre hävdade kulturmarker på andra platser på Gotland, bland annat i naturreservat. Nationalparksförslaget bör därför skrivas om med fokus på och prioritering av områdets kärnvärden.	Naturvårdsverket har sedan oktober 2024 inte några pågående samtal eller förhandlingar om köp av mark med fastighetsägare i området. Om fastighetsägare i framtiden skulle välja att sälja mark till Naturvårdsverket kan det bli aktuellt med en utvidgning av den föreslagna nationalparken. Se avsnittet <i>Nationalparkens namn</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan. Merparten av området för den föreslagna nationalparken är opåverkat av storskalig exploatering eller omfattande trakthyggesbruk. Merparten av områdets naturtyper präglas av naturliga processer, men många naturtyper – inte minst alvarmark och skogsmark - påverkas även av att området under mycket lång tid nyttjats extensivt för bland annat bete och vedtäkt. Utifrån det aktuella kunskapsläget om områdets naturtyper bedömer Naturvårdsverket att bland annat extensivt bete i stora delar av den föreslagna nationalparken är en förutsättning för att långsiktigt bevara områdets naturvärden i väsentligen oförändrat skick – så som nationalparkens syfte föreslås vara. Under de senaste årtiondena har synen på många naturtyper ”naturlighet” och förståelsen för vilken betydelse som människans extensiva traditionella nyttjande har för att bevara dessa naturtyper förändrats. Många naturtyper som tidigare betraktades som ”opåverkade” av människan ses numera till och med som formade av människan. Den internationella naturvårdsunionen IUCN tar upp detta i organisationens vägledning om områdesskyddskategorin nationalpark. (<i>“Concepts of naturalness are developing fast and some areas that may previously have been regarded as natural are now increasingly seen as to some extent cultural landscapes – e.g., savannah landscapes where fire has been used to maintain vegetation mosaics and thus populations of animals for hunting.”</i>). Naturvårdsverket delar uppfattningen att förslaget i för liten utsträckning betonat och beskrivit områdets naturliga och oexploaterade karaktär och har sett över

		begreppsanvändningen inför verkets framställan till regeringen.
Gabriella Lindergård	Att ändra från naturreservat till nationalpark riskerar en ökad exploatering av naturen. Det är inte förenligt att bevara natur och fågelliv samtidigt som fler människor aktivt bjuds in att besöka området. Det är ett stort problem att inte kunna ha kontroll över utvecklingen av antalet besökare. Redan idag är det kaos vid Blå lagunen utan att något kunnat göras åt det. När parkeringarna är fulla parkeras fordon i naturen och detta skadar den känsliga växtligheten. Det krävs resurser för att se till att föreskrifter efterlevs. Fågellivet vid Hälludden riskerar att störas om det blir ökat antal vandrare längs kusten. Det bör inte vara viktigare att fler människor får tillgång till området än bevara fågellivet. Konsekvensbeskrivningen bör kompletteras med hur boende i området kan komma att påverkas.	Se ovan under avsnittet <i>Entréer</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan som rör entréer i området samt trafiken vid Blå lagunen. Naturvårdsverket bedömer att en vandringsled vid Hälludden innebär en mycket begränsad påverkan på områdets fågelliv. Inga personer bor i den föreslagnas nationalparken. Däremot är stora delar av området redan idag formellt skyddade, vilket indikerar att förslagets konsekvenser för boende i området är begränsade. Naturvårdsverket har kompletterat konsekvensbeskrivningen med ett avsnitt om konsekvenser för boende i närområdet.
Mikael Beckman	Området är unikt och värt att bevara. Namnet bör inte ändras. Området bör i stort få samma föreskrifter som Gotska Sandön. Nationalparken bör syfta till att inte tillåta exploatering, skada på mark, vegetation på land och i vatten eller störning av djurlivet. Jakt bör förbjudas förutom skyddsjakt och eftersök. Jakt behövs inte för folks försörjning, den försämrar upplevelsen för besökare och stör fåglar. Även löshundsjakt bidrar till negativa effekter. Fiske bör förbjudas för att undvika spridning av kräftpest och annan negativ påverkan. Även båttrafik för förbjudas. Störande ljud och lösa hundar stör djurlivet och människors upplevelser.	Se ovan under <i>Nationalparkens namn</i> för Naturvårdsverkets ställningstagande i denna fråga. Se ovan under <i>Jakt</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om jakt i den föreslagna nationalparken. Ett komplett förslag till föreskrifter om nationalparken remitterades våren 2025. Förslaget innehåller inga nya begränsningar av möjlighet att fiska i sjöar eller havet. Förslaget till föreskrifter för nationalparken innehåller ett förbud mot att ha med okopplad hund under tiden 1 mars till 20 augusti.
Linda Kokkola Tommi Kokkola	Delar av området är redan naturreservat sedan 2001. Ett stort antal badturister besöker kalkbrottet och många husbilar står uppställda på kustremsan öster om hamnen, vilket leder till att den känsliga marken körs sönder, mängden skräp ökar och även störningen för växter och djur.	Se ovan under avsnittet <i>Entréer</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan som rör entréer i området samt trafiken vid Blå lagunen.

	Naturreseervaten sköts dåligt idag, så varför skulle det bli bättre av att göra nationalpark i området? Budgeten för skötsel av nationalparker har reducerats och myndigheterna bör hellre fokusera på de befintliga nationalparkerna än skapa nya. Området gränsar till ett av de få militära övningsfälten på ön. Norra Gotland torde vara mycket strategisk ur militär synpunkt. Nationalpark och militärt övningsområde är inte kompatibelt. Det är en mycket dålig idé att göra området till nationalpark. Det vore bättre att avlasta området genom att rusta upp andra gamla kalkbrott och inte försvåra för Sveriges försvar.	Se ovan under avsnittet <i>Områdets förvaltning</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om medel för skötsel av den föreslagna nationalparken. Naturvårdsverket har fört dialog med Försvarsmakten och Fortifikationsverket under projektets gång. Myndigheterna har bland annat kommit överens om den geografiska avgränsningen av förslaget till nationalpark samt formuleringen av undantag för Försvarsmaktens verksamhet.
Mette Kjöbek Petersen Jonas Sandström	Nationalparkens besöksnäring behöver inordna sig i det befintliga Natura 2000-skyddet och bevarandeplanerna som sätter ramarna. Eldning, tältning och ridning bör ske restriktivt och det behöver skyltas om att motorfordon inte får framföras på strandvallar och stigar. Myndigheten har initierat fastighetsregleringar som inte tar hänsyn till kumulativa effekter för kvarvarande jordbruk och deras möjligheter att fortsatt bedriva verksamheter. Jordbrukarnas betesdrift, slåtter, hamling, agtäkt, släketäkt och husbehovsfiske är av avgörande vikt för utveckling av de höga naturvärdena. Syftet för nationalparken bör kompletteras med att arter som inte är naturligt förekommande (till exempel rådjur och dovhjort) samt nationellt invasiva arter ska bekämpas så att de naturliga ekosystemen kan fungera utan störningar. Det övergripande målet om att bibehålla eller återskapa ett gynnsamt bevarandetillstånd för naturtyper och arter som omfattas av de prioriterade naturvärdena bör utvecklas så att det tydligt framgår vilka naturtyper, arter och naturvärden som avses. Även positiva påverkansfaktorer borde lyftas fram, vilket skulle bidra till bättre kommunikation med de som kan och vill bidra positivt till naturvården. En viktig positiv påverkan är att stora områden runt nationalparken är utpekade som Natura 2000-områden. Länsstyrelsen föreslås bli förvaltare, men vilka andra alternativ finns?	Regelverket knutet till Natura 2000 kommer gälla även när en nationalpark bildas. Förslaget till föreskrifter för nationalparken inbegriper viss reglering av tältning och eldning. Ridning föreslås inte begränsas i nationalparken. Jakt föreslås i huvudsak vara tillåten i nationalparken, bland annat för att underlätta jakt på arter som inte är naturligt förekommande. Bekämpning av invasiva arter ingår som en viktig åtgärd i förslaget till skötselplan för nationalparken. Beskrivningen av mål för prioriterade naturvärden har utvecklats i förslaget till skötselplan. I normalfallet är länsstyrelsen förvaltare av nationalparker. Länsstyrelsen i Gotlands län förvaltar idag drygt 150 naturreseervat och Gotska Sandöns nationalpark. Inga andra aktörer har uttryckt intresse av att förvalta den föreslagna nationalparken. Naturvårdsverket bedömer att länsstyrelsen

	Tältning och eldning bör bara tillåtas på anvisade platser för att undvika bränder, onödig påverkan och eldning av död ved. Det är svårt att förstå varför rävjakt ska vara tillåtet, när räv är en viktig predator på vildkaniner. Jakt på dovhjort bör tillåtas. Ridning och cykling bör anvisas till särskilda rid- och cykelstigar för att undvika skador på vegetation och mark samt förstörda stigar för besökare som vandrar. Bevarandeplanerna för Natura 2000-områdena bör genomsyra skötselplanen och prioriteras framför upplevelsevärden. Det är viktigt att människorna som har format landskapet lyfts fram och görs delaktiga att bevara landskapet framöver. Lokalt engagemang kan få betydelse för områdets skötsel och är kostnadseffektivt. Det är viktigt för den lokala förankringen att inrätta ett skötselråd. Skrivningen "bör" borde ändras till "ska". Lokala entreprenörer bör anlitas i så stor utsträckning som möjligt. Man bör inte kanalisera ännu fler besökare till Blå lagunen. Man bör ta lärdom av och inte upprepa misstagen med Blå lagunen med parkeringskaos och blockerade vägar under sommaren. Zonering är ett bra verktyg för att skydda de värden som är grunden för Natura 2000-utpekandet. Det saknas beskrivning av konsekvenserna för bevarande av jordbruksdriften och de kulturvärden och riksintressen för kulturmiljövården som har utpekats i Fleringebygden och Hau. Det behövs en mer ödmjuk attityd till de kvarvarande jordbrukarna i bygden om det ska vara möjligt att häva markerna i nationalparken med betesdjur. Markerna är magra och det är tidvis brist på vatten och betesvegetation och jordbrukarna behöver kunna växla brukandet mellan olika marker. Skyddet blir inte starkare för att en nationalpark inrättas på Natura 2000-områdena. Natura 2000 är redan idag det starkaste juridiska skyddet enligt EU:s naturvårdsdirektiv.	har kompetens och organisation för att förvalta området och är den mest lämpade förvaltaren av nationalparken. Se ovan under <i>Jakt</i> för Naturvårdsverkets bedömning i frågan om jakt i den föreslagna nationalparken. Ridning och cykling föreslås vara tillåten i hela nationalparken. Om dessa aktiviteter skulle visa sig orsaka skador på områdets naturvärden finns möjligheten att arbeta med olika lösningar, som att informera om olämpliga platser för ridning eller cykling, att styra ryttare och cyklister genom särskilda leder, zonering eller genom förbud. Se ovan under avsnittet <i>Entrée</i> för Naturvårdsverkets bedömning frågan, inkl. hanteringen av området kring Ar och Blå lagunen. Konsekvensbeskrivningen har kompletterats med ett avsnitt om kulturmiljövård.
--	--	---

	Även effekterna på totalförsvaret bör tas upp under konsekvenser för statliga myndigheter.	Konsekvensbeskrivningen har kompletterats med ett avsnitt om totalförsvaret.
Malin Stengård	Hon och familjen ställer sig positiva till nationalparkens bildande. Det är viktigt att inte skapa för omfattande förutsättningar för turism, så man skapar nya problem som vid Blå lagunen eller hotar naturvärden. Nya parkeringar vid Ar bör inte vara för tilltagna. Däremot vore det bättre med flera mindre parkeringsplatser runt om i nationalparksområdet, för att sprida ut besökare och ta fasta på intresset att uppleva naturen. Namnförslag: Norra Gotlands nationalpark, Ojnare nationalpark, Stornordrets nationalpark. Namnet Bästeträsk är missvisande då sjön bara utgör en mindre del av nationalparken. Det kan finnas risk att besökare vill se just denna sjö och då stannar till vid infarten till Blå lagunen. Namnet bör syfta till ett större område med flera olika naturtyper och platser att upptäcka.	Se ovan under avsnittet <i>Entréer</i> för Naturvårdsverkets bedömning frågan, inkl. hanteringen av området kring Ar och Blå lagunen. Se ovan under <i>Nationalparkens namn</i> för Naturvårdsverkets ställningstagande i denna fråga.
Martin Klarin Andrea Klarin	En av parkeringsplatserna planeras precis vid Bästeträsk och de anser att det är ett märkligt ställe att ha en entré till nationalparken. Man behöver korsa vägen för att ta sig in i området. Av förslaget ser det ut som att det ska anläggas en vandringsled bort mot det andra kalkbrottet. Under fina sommardagar är det stora problem med folk som parkerar längs med stenkustvägen eller utanför utmärkta parkeringsplatser. Skyltar som visar när parkeringen vid Blå lagunen är full bör därför sättas upp i närliggande orter. Trots att det finns lediga parkeringar vid hamnen tenderar besökare att parkera i naturen för att de tycker att det är för långt att gå till kalkbrottet. Det är olyckligt att all trafik ska gå utanför deras hus då de också uppskattar den fina naturen. Exploateringen av kalkbrottet har lett till omfattande nedskräpning och det finns andra kalkbrott som inte ligger i ett naturreservat som hade kunnat rustas upp till uppskattade badplatser. Bilvägen fram till kalkbrottet är lagd över en våtmark, vilket är olämpligt. Under höst och vinter rasar vägen ner och breddas. Det är vanligt förekommande med överkörda ormar och grodor på vägen.	Se avsnittet <i>Entréer</i> för Naturvårdsverkets bedömning, inkl. hanteringen av området kring Ar och Blå lagunen. Länsstyrelsen har analyserat statusen för den aktuella våtmarken och bedömt att det är svårt att veta hur vägen och andra faktorer påverkar våtmarken. Därför är det svårt att förutsäga effekterna av att ta bort den aktuella vägen. Länsstyrelsen har valt att genomföra andra åtgärder än att flytta vägen för att förbättra våtmarkens bevarandestatus – bl.a. har länsstyrelsen anlagt nya vägtrummor och genomfört röjning av igenväxande vegetation.

	Planerade leder ser inte genomtänkta ut, det saknas rundor och ser mer ut som sträckor. Det finns en risk att det skapas en nytt Blå lagunen-situation vid Arbrottet. Att planera för en utbyggd parkeringsplats vid hamnen förstör en del av det natursköna i området. Vore bättre att lägga parkeringsplatserna lite längre bort från havet.	
--	--	--

Sändlista för remissen**Region och länsstyrelse**

Region Gotland

Länsstyrelsen i Gotlands län

Myndigheter och lärosäten

Artdatabanken, SLU

Centrum för Naturvägledning, SLU

Energimyndigheten

ETOUR, Mittuniversitetet

Fortifikationsverket

Försvarsmakten

Havs- och Vattenmyndigheten

Jordbruksverket

Kustbevakningen

Lantmäteriet, inkl. Ortsnamnsrådet

MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Polismyndigheten

Riksantikvarieämbetet

Sjöfartsverket

Skogsstyrelsen

SMHI, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

SGU, Sveriges geologiska undersökning

Statens fastighetsverk

Tullverket

Tillväxtverket

Trafikverket

Transportstyrelsen

Uppsala universitet

Åklagarmyndigheten

Nationella organisationer och föreningar

Friluftsrämjandet

Fältbiologerna

Jaktkritikerna

Jägarnas riksförbund

Lantbrukarnas Riksförbund LRF

Mellanskog

Naturskyddsföreningen

Naturturismföretagen

Scouterna

Sportfiskarna, Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund

Svenska Botaniska Föreningen

Svenska Jägareförbundet

Svenska Rovdjursföreningen

Svensk Turism Svenska Turistföreningen

Svenskt Friluftsliv

Svenskt Näringsliv

Sveriges Entomologiska Förening

Sveriges Kommuner och Regioner

Sveriges Ornitologiska Förening – BirdLife Sverige

Visit Sweden

Visita

Världsnaturfonden WWF

Lokala/regionala organisationer och föreningar

Bevara Ojnareskogen

Bläse kalkbruk ideell förening

Bungemuseet AB

Fleringe sockenförening

Funkisam Gotland

Föreningen kulturhistoriska museet i Bunge

Fårösunds utveckling

Fårösunds sportfiskeklubb

Gotlands botaniska förening

Gotlands entomologiska förening

Gotlands husbehovsfiskeförening

Gotlands orienteringsförbund

Gotlands ornitologiska förening

Gotländska ängskommittén

GUBIS Gotländska Utvecklingsbolag i Samverkan

Jaktkritikerna Gotland

LRF Gotland

Mellanskog verksamhetsområde Öst

Naturskyddsföreningen Gotland

RF-SISU Gotland

Svenska kyrkan, Norra Gotlands pastorat

Tillväxt Gotland

Remissen skickades, utöver till ovanstående adressater, också till rättighetshavare inom området för den föreslagna nationalparken.